

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının**

2018-ci ildəki fəaliyyəti haqqında

HESABAT

Bakı 2018

MÜNDƏRİCAT

Giriş	3
QHT-lərə dövlət dəstəyinin əsas istiqamətləri üzrə həyata keçirilən tədbirlər	
• Məlumat dəstəyi	3
• Konsultativ dəstək	4
• Təşkilati-texniki dəstək	5
• Metodiki dəstək	8
• Maliyyə dəstəyi	8
• QHT-lər tərəfindən xərclənən vəsaitin müqayisəli təhlili	11
Həyata keçirilən layihələr üzrə statistik göstəricilər	11
Cari fəaliyyət	
• Şuranın iclasları	13
• Apelyasiya komissiyasının fəaliyyəti.....	13
• Layihələrin icrasına nəzarət və monitoring	14
• Dövlət proqramlarından irəli gələn vəzifələr	18
Digər tədbirlər	
• 1918-ci ildə ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımın 100 illiyinə həsr olunan konfrans	21
• “Heydər Əliyev və Azərbaycanın inkişaf konsepsiyası” mövzusunda elmi-praktik konfrans	22
• Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100-cü ildönümünə həsr olunan elmi-praktik konfrans	23
• Şuranın fəaliyyətə başlamasının 10-cu ildönümü münasibətilə yubiley mərasimi	24
• “Qeyri-hökumət təşkilatları və dini icmalar: birgə fəaliyyətin təşkili” mövzusunda konfrans	26
• Bakının işğaldan azad olunmasının 100 illiyinə həsr olunmuş konfrans	28
• Şura ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Uşaq Fondu (YUNİSEF) arasında Anlaşma Memorandumunun imzalanması	29
• Şuranın 10 illiyi və regionların inkişafında QHT-lərin rolu mövzusunda ictimai müzakirələr	29
Şuranın yeni elektron xidmətləri	31
Bakı QHT Resurs və Təlim Mərkəzinin fəaliyyəti	34
Beynəlxalq əlaqələr	
• Görüşlər.....	37
• Səfərlər.....	38
• Şuranın dəstəyi ilə yerli QHT-lərin beynəlxalq tədbirlərdə iştirakı.....	41
Yekun	43

Giriş

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası Əsasnaməsinə və QHT-lərə dövlət dəstəyi Konsepsiyasına uyğun olaraq 2018-ci ildə də ölkə QHT-lərinin inkişafı istiqamətində fəaliyyətini davam etdirmişdir. Ötən illərdə olduğu kimi, 2018-ci ildə də qeyri-hökumət təşkilatlarının ictimai əhəmiyyət kəsb edən müxtəlif təşəbbüsləri dəstəklənmiş və ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı məqsədilə çoxsaylı tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Şura keçən il QHT-lər üçün iki qrant müsabiqəsi keçirmişdir. Müsabiqə mövzuları ölkə QHT-lərinin iştirakı ilə müzakirə edilmiş, QHT-lərə dövlət dəstəyi Konsepsiyasında təsbit olunan sahələr əsas götürülməklə QHT-lərin rəy və təklifləri nəzərə alınmışdır. Şuranın elan etdiyi qrant müsabiqələri ölkənin ictimai həyatının aktuallığı ilə seçilən bütün sahələrini əhatə etmişdir. Müsabiqələrə təqdim olunan QHT layihələrinə həssaslıqla yanaşılmışdır. İnsan hüquqları və demokratiya, açıq hökumətin təşviqi və korrupsiyanın qarşısının alınması, şəffaflıqla bağlı institusional məsələlər, ictimai əhəmiyyət kəsb edən müxtəlif mövzular üzrə maarifləndirmə, Azərbaycanın milli maraqlarının müdafiəsi, Ermənistanın Azərbaycana qarşı həyata keçirdiyi işğalçılıq siyasəti, beynəlxalq əməkdaşlıq, ətraf mühit və sağlamlıq məsələləri, sosial məsələlər və digər istiqamətlər üzrə müəyyən olunmuş mövzuları əhatə edən QHT layihələri Şura tərəfindən maliyyələşdirilmişdir. Bu mövzularla yanaşı, QHT-lərin digər ictimai qurumlarla əməkdaşlığının gücləndirilməsi, ictimai nəzarət və şəffaflıq məsələləri, mədəniyyətimizin ayrı-ayrı sahələri ilə bağlı məsələlərin gündəmə gətirilməsi və yeni yanaşmalar tələb edən bir sıra digər məsələlər də Şuranın qrant mövzuları sırasına salınmışdır. Xarici ölkələrdə keçirilən tədbirlərdə və konfranslarda yerli QHT-lərin iştirakı Şura tərəfindən təmin edilmişdir.

QHT-lərə dövlət dəstəyinin əsas istiqamətləri üzrə həyata keçirilən tədbirlər

• Məlumat dəstəyi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının və ölkə QHT-lərinin fəaliyyəti barədə ictimaiyyəti məlumatlandırmaq, qeyri-hökumət təşkilatlarının inkişaf dinamikasını, yerinə yetirilən layihələrin icra vəziyyətini və nəticələrini işıqlandırmaq məqsədilə Şuranın aylıq "Vətəndaş cəmiyyəti" jurnalı fəaliyyətini 2018-ci ildə də uğurla davam etdirib. Ötən il "Vətəndaş cəmiyyəti" jurnalının 12 sayı nəşr olunub. Jurnalda ölkə QHT-lərinin müxtəlif istiqamətlər üzrə həyata keçirdiyi layihələrin icra prosesi, əldə olunan nəticələr, həmçinin QHT qanunvericiliyi, beynəlxalq təcrübə mübadiləsi və başqa mövzularda məlumat, məqalə, müsahibə, metodiki tövsiyə xarakterli materiallar işıq üzü görüb.

"Vətəndaş cəmiyyəti"nin hər sayında Şuranın reallaşdırdığı tədbirlər də daxil olmaqla, QHT fəaliyyətinə aid mövzularda 50-dən artıq məqalə, müsahibə və digər məlumatlar dərc edilib. Jurnalda Şuranın maliyyələşdirdiyi layihələr haqqında məlumatlar üstünlük təşkil etsə də, başqa donorların dəstəklədiyi QHT layihələri ilə də bağlı məlumatlara yer verilib. Belə ki, Gənclər Fondunun və başqa donorların maliyyələşdirdiyi QHT layihələrinin icrası haqqında məlumatlar rəngli fotosəkillərin müşayiəti ilə dərc edilib.

QHT-lərə onlayn informasiya dəstəyinin verilməsi məqsədilə Şuranın hər gün yenilənən www.qhtxeber.az saytı da ötən il davamlı olaraq fəaliyyət göstərib. Saytda QHT-lərin fəaliyyətini əks etdirən müxtəlif xəbərlər, elanlar, hesabatlar yayımlanır, QHT qanunvericiliyi, donorların fəaliyyəti, QHT-lərin koalisiya və beynəlxalq əməkdaşlığı haqqında materiallar ictimai müzakirəyə çıxarılıb. İl ərzində sayta 45 min xəbər yerləşdirilib və sayta ümumi baxış 340 min İP təşkil edir. İl ərzində sayta ən çox daxil olma dekabr ayında 10 min İP-dən olub. “Ən çox oxunan” sərlovhəli reyting cədvəlində Şura sədrinin açıqlamaları, müsahibələri, xarici səfərləri, QHT fəaliyyətində effektivliyin artırılması üçün Şuranın həyata keçirdiyi tədbirlər, elan olunan maliyyə müsabiqələri təşkil edir. Portalın məlumat yayma siyasəti əsasən sosial şəbəkələr vasitəsilə həyata keçirilir. Belə ki, www.qhtxeber.az saytının feysbuq səhifəsinin izləyicilərinin sayı 2894 nəfərdir. “Qhtxeber Qrupu”nda isə 6000-nə yaxın üzv var. İl ərzində müxtəlif media orqanlarda QHT-lərlə bağlı məlumatlar www.qhtxeber.az saytına istinadla yayılıb.

Şura Azərbaycan və ingilis dillərində fəaliyyət göstərən rəsmi www.cssn.gov.az saytında 2018-ci ildə 50-dək xəbər yayımlanıb.

İl ərzində Şuranın fəaliyyəti və keçirdiyi tədbirlər haqqında kütləvi informasiya vasitələrinə 30-dan artıq press-reliz göndərilib.

Şuranın sosial şəbəkələrdəki fəaliyyəti 2018-ci ilin ikinci yarısından başlayaraq daha da gücləndirilib. Şuranın feysbuq və twitter səhifələrində paylaşılan materialların kəmiyyət göstəricisi xeyli artıb. Şuranın dəstəyilə QHT-lərin həyata keçirdiyi layihələrlə bağlı məlumatlar il boyu mütəmadi olaraq səhifədə yayımlanıb. Feysbuq və twitter səhifəsində yayımlanan məlumatlar orta hesabla müvafiq olaraq 20-50 sayda paylaşılır. Səhifədə yayımlanan materiallar izləyicilərə daha maraqlı və müxtəlif formalı dizaynda təqdim olunur. Hazırda Şuranın feysbuq səhifəsinin 8351, twitter səhifəsinin isə 421 izləyicisi var. 2018-ci ildə Şuranın yeni yutub səhifəsi də yaradılıb ki, onun da izləyicilərinin sayı 100-ə yaxındır.

Cari ildə həmçinin Şuranın mobil tətbiqetməsi istifadəyə verilib (<https://play.google.com/store/apps/details...>). Mobil əlavədə Şura haqqında məlumatlar, xəbərlər və qurumun rəsmi saytında olan digər məlumatlar əksini tapıb. İstifadəçilər bu məlumatlarla oflayn rejimdə də tanış olurlar. Şuranın qrant müsabiqələri və onların nəticələri barədə bildirişlər mobil əlavə proqramına avtomatik olaraq göndərilir. Hazırlanmış mobil əlavənin ilkin olaraq android sistemli telefonlar vasitəsilə istifadəsi nəzərdə tutulub. Proqram Google Play Store-dan “QHT Şurası” ifadəsini telefona yazmaqla yüklənir. 2019-cu ildən etibarən isə mobil tətbiqetmənin İOS sistemli telefonlar vasitəsilə də istifadəsi planlaşdırılır.

• **Konsultativ dəstək**

Şura Katibliyi 2018-ci ildə qrant müsabiqələri çərçivəsində maliyyələşən layihələrin həyata keçirilməsinin effektivliyinin artırılması məqsədilə layihə rəhbərləri və mühasibləri üçün layihələrin idarə olunması və hesabatların təqdim edilməsinə dair məlumatlandırma sessiyaları keçirmiş və məsləhət xidmətləri təşkil etmişdir.

19 aprel 2018-ci ildə Şuranın 2018-ci il birinci qrant müsabiqəsinin qalibi olan QHT-lər üçün məlumatlandırma sessiyası keçirilib. Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov sessiyada çıxış edərək layihələrin icrasının səmərəli təşkili, layihələrin başlanmasından hesabat dövrünə qədər QHT-nin riayət etməli olduğu qaydalar haqqında ətraflı məlumat verib. F.Qurbanov geniş tərkibli toplantının QHT-nin layihədə nəzərdə tutulan məqsədə çatmasına yardım etmək, benefisiarlar qrupunun icra prosesindən effektiv şəkildə faydalanmasının təmin olunması məqsədi ilə təşkil edildiyini bildirib.

Şuranın baş mühasibi Emin Məmmədov QHT-lərin həyata keçirdikləri layihələrin maliyyə əsasları ilə bağlı təqdimatla çıxış edib. Şura üzvü Sahib Məmmədov və Katibliyin nümayəndələri QHT-lərin suallarını cavablandırıblar.

23 noyabr 2018-ci ildə Şura QHT-lər üçün 2019-cu il birinci qrant müsabiqəsi ilə bağlı məlumatlandırma sessiyası keçirib. Şura Katibliyinin icraçı direktoru sessiyada çıxış edərək 2019-cu il birinci qrant müsabiqəsi elanı ilə bağlı ətraflı məlumat verib. İcraçı direktor müsabiqənin yeni qaydaları haqqında da danışib. QHT sədrleri Mətanət Əsgərqızı, Telman Qasimov, Ziba Nəbiyeva, Əkrəm Bəydəmirli, Səbinə Kərimova, Zemfira Ağayeva, Rüstəm Məlikov, Yazgül Abdıyeva, Radə Abbas, Kəmalə Muradlı və digər şəxslər çıxış edərək təkliflərini və fikirlərini bildırıblər. Toplantıda QHT-lərin sualları cavablandırılıb.

• Təşkilati-texniki dəstək

QHT fəaliyyətinin qanunvericiliyə və beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə qurulması, QHT-lərin elektron xidmətlərdən istifadə vərdişlərinin gücləndirilməsi, QHT təmsilçilərinin idarəçilik qabiliyyətinin artırılması, QHT-lərdə kargüzarlıq işlərinin və mühasibat uçotunun qanunun tələblərinə uyğun aparılması, bu sahədə QHT-lərin bilik və bacarıqlarının artırılması Şuranın qarşısında duran başlıca vəzifələrdən biridir. Bu məqsədlə il ərzində bir sıra mühüm tədbirlər, seminarlar, konfranslar, ictimai müzakirələr və təlimlər həyata keçirilib.

26 yanvar 2018-ci ildə Şura 2017-ci ildəki fəaliyyətinin yekunlarına həsr olunmuş hesabat konfransı keçirib. Toplantıda açılış nitqi söyləyən Şura sədri, Milli Məclisin deputatı Azay Quliyev rəhbərlik etdiyi qurumun hər il ictimaiyyət qarşısında geniş hesabatla çıxış etdiyini bildırıb. Azay Quliyev deyib ki, Şura 10 ildir ki, dövlətin QHT-lərə beş istiqamət üzrə dəstəyini həyata keçirir. Şura sədri ötən il rəhbərlik etdiyi qurumun 494 QHT layihəsini maliyyələşdirdiyini deyib. Bildirilib ki, QHT-lər bu layihələr çərçivəsində 31 adda kitab, 27 adda kitabça, 161 adda buklet, 130 adda digər çap materialları (posterlər, təqvimlər və s.) nəşr edib. Həmçinin 35 televiziya verilişi, 26 sosial çarx, 20 film və 16 sayt hazırlanıb. Şura ötən il 4 dövlət proqramının icrasında uğurla iştirak edib. Xüsusi ilə "Açıq hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı" çərçivəsində Şura tərəfindən görülən işlər 100 % icra olunmuş statusu qazanıb. 2018-ci ildən etibarən QHT-lərin apelyasiya müraciətləri elektron qaydada qəbul ediləcək. Bununla bağlı artıq Şuranın e-qht.az saytında apelyasiya bölməsi yaradılıb. A.Quliyev bildırıb ki, 2012-ci ildə Şura ekspertlərinin yaxından iştirakıyla hazırladığı "Peşə birlikləri haqqında" və "Sosial sifarişlər haqqında" qanun layihələrini Milli Məclisə təqdim edib. Hər iki qanun layihəsinin müzakirəsi Milli Məclisin 2018-ci il fəaliyyət planına daxil edilib. Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov təmsil etdiyi qurumun ötən ilki fəaliyyəti barədə geniş təqdimatla çıxış edib. 2017-ci ildə "Vətəndaş cəmiyyəti" jurnalının 12 nömrəsində 600-dən çox QHT-nin fəaliyyəti işıqlandırılıb. Qhtxeber.az saytına il ərzində sayta 48 min xəbər yerləşdirilib. Maliyyələşən layihələrin icrasına 1739 nəfər cəlb olunub ki, bunlardan da 615 nəfər daimi, 1124 nəfər müvəqqəti işçilərdir. Layihələr çərçivəsində keçirilən tədbirlərdə ümumilikdə 80 223 nəfər iştirak edib. Keçirilən 280 təlimdə 7687 nəfər iştirak edib. Həmçinin QHT-lərin keçirdiyi 1259 müxtəlif təbirdə 61040 nəfər iştirakçı olub. 19 yerli QHT-nin xarici ölkələrdə keçirilən tədbirlərə səfərləri dəstəklənib. 20 beynəlxalq təşkilatın və xarici ölkə səfirliklərinin nümayəndələri ilə Şurada görüş keçirilib. Şuranın www.cssn.gov.az, www.e.qht.az və www.qhtxeber.az saytları məlumatlılıq baxımından daha da təkmilləşdirilib. 2018 ildə e-növbə proqram təminatının istifadəyə verilməsi planlaşdırılır. Bu proqram vasitəsilə QHT-lər qrant müqaviləsi bağlanması üçün bütün

prosesləri elektron qaydada həyata keçirəcəklər. Müqavilə bağlanması üçün Şuraya gəlmək vaxtını özləri təyin edə biləcəklər. Şura Katibliyinin icraçı direktoru bildirib ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reyestrinin yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında” 2014-cü il 11 sentyabr tarixli Fərmanına əsasən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reyestrində Şura ilk və yeganə qurum olaraq digər büdcə təşkilatları bölməsində qeydiyyatla alınıb. F.Qurbanov Şura Katibliyinin icra olunan layihələrin 330-nu yaxşı, 72-ni əla, 79-nu kafi və 7-sini isə qeyri-kafi qiymətləndirdiyini deyib. Hesabat məruzəsi ilə bağlı çıxış edən QHT rəhbərləri Azər Həsərət, Rauf Zeyni, Əkrəm Baydəriri, Zaur Hüseynzadə, Niyaməddin Orduxanlı, İlham Məhərrəmli, Mətanət Əsgərqızı, Radə Abbas, Rəhim Hüseynzadə, Bəxtimşah Tağıyeva və digər şəxslər Şuranın 2017-ci ildəki fəaliyyətinin məhsuldar olduğunu və qənaətbəxş saydıqlarını deyiblər. Şura sədri Azay Quliyev bildirib ki, bizim yeganə amalımız dövlətçiliyimizə xidmətdir. QHT sektoru olaraq bu amal ətrafında sıx surətdə birləşməliyik. Cənab Prezidentə bir daha söz veririk ki, bizə göstərdiyi etimadı doğrultmaq üçün bundan sonra da var gücümüzlə çalışacağıq. Konfransda Belçikanın səfiri, Avropa İttifaqının, İsveçrə, Rumuniya, Almaniya və Yunanıstan səfirliklərinin nümayəndələri iştirak edib.

13 mart 2018-ci ildə Şuranın üzvü Nərgiz Xələfin təşəbbüsü ilə “Virtual çərşəmbə” adlı tədbir keçirilib. Diaspor Jurnalistləri Birliyinin sədri Fuad Hüseynzadənin dəstəyi ilə keçirilən tədbirə paytaxt və regionlarda fəaliyyət göstərən 30-a yaxın fəal xanım – QHT rəhbəri iştirak edib. Həmçinin Azərbaycan-Amerika Qadın Cəmiyyətinin və Nyu-York Azərbaycan Evinin rəhbəri Minəvvər Vahabova, Danimarka Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin sədri, bəstəkar-pianoçu Kəmalə Maisqızı tədbirə “Skype”lə qoşulub. Toplantıda Rusiyadakı Azərbaycan diasporunun fəal nümayəndəsi Səadət Qarayeva da qatılıb. Görüşdə irəli sürülən təkliflər əsasında feysbuqda Qadınların Əməkdaşlıq Mərkəzi (Women’s Cooperation Center) qrupu yaradılıb. Diaspor Jurnalistləri Birliyinin sədri Fuad Hüseynzadə iştirakçılara ABŞ və Danimarkadan virtual qoşulan qonaqlar haqqında danışdı. O, bildirib ki, hər iki ölkədəki xanım soydaşlarımız var gücləri ilə Azərbaycan həqiqətlərini təbliğ edirlər. Rusiyadakı Azərbaycan diasporunun fəal nümayəndəsi Səadət Qarayeva bildirib ki, Azərbaycan diasporunun xanım üzvlərinin fəaliyyəti təqdirəlayiqdir. Onlar hansı ölkədə yaşamalarından asılı olmayaraq, ölkəmizi layiqincə təmsil etməyə çalışırlar. “Skype” bağlantısı ilə tədbirə qoşulan “Azərbaycan-Amerika Qadın Cəmiyyəti”nin və Nyu-York Azərbaycan Evinin rəhbəri Minəvvər Vahabova deyib ki, ABŞ-da Azərbaycan qadınını təmsil etmək şərəfli işdir. Bizim məqsədimiz Azərbaycanı xaricdə tanımaq və onun mənafeyi, çiçəklənməsi uğrunda əlimizdən gələni əsirgəməməkdir. Danimarka Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin sədri, bəstəkar-pianoçu Kəmalə Maisqızı deyib ki, əsas məqsədi danimarkalılarla dostluğu daha da möhkəmləndirmək, həmçinin musiqimizi, adət-ənənələrimizi onlara daha da yaxından tanımaqdır. “Virtual çərşəmbə”də qonaqlara suallar verilib, görülməli işlərlə bağlı müzakirələr aparılıb. Çıxış edən QHT rəhbərləri fəaliyyətlərini genişləndirmək üçün birgə layihələrin keçirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar. Qeyd olunub ki, dövlətimizin uğurları hər bir vətənpərvər azərbaycanlıyı sevindirir.

25 aprel 2018-ci ildə Şuranın təşkilatçılığı ilə QHT-lər Quba Soyqırımı Memorial Kompleksini ziyarət ediblər. Nümayəndə heyəti əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin Quba şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək xatirəsini ehtiramla anıb. Sonra 1918-ci ildə Qubada cinayətkar erməni silahlı dəstələri tərəfindən törədilmiş soyqırımı qurbanlarının dəfn edildiyi yerdə ucaldılmış abidə ziyarət olunub. Muzeylə tanışlıq zamanı bildirilib ki, burada ermənilərin 1918-ci ildə Quba qəzasında

soydaşlarımıza qarşı törətdiyi soyqırma dair Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Fövqəladə Təhqiqat Komissiyasının sənədləri, xəritələr və çoxsaylı fotosəkillər Azərbaycan, rus və ingilis dillərində təqdim olunur. Sonra QHT-lərin 31 mart Azərbaycanlıların Soyqırımının 100 illiyi ilə bağlı qəbul etdiyi Bəyanat oxunub. Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov Muzeyin xatirə kitabına ürək sözlərini yazıb.

2018-ci ilin aprel-noyabr aylarında ölkənin 5 regionunda (Şirvan, Şəmkir, Mingəçevir, Qəbələ və Quba) fəaliyyət göstərən Regional QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzləri ilə əməkdaşlıq çərçivəsində "Layihə idarəedilməsi və hesabatlıq qaydaları", "QHT-lərdə mühasibat uçotunun aparılması", "Layihə hesabatlarının hazırlanma qaydaları", "İctimai problemlərə yanaşma metodları və layihə təkliflərinin hazırlanması" mövzusunda təlimlər təşkil olunub. Keçirilən təlimlərdə 100-dən çox QHT nümayəndəsi iştirak edib.

21 sentyabr 2018-ci ildə Şuranın təşkilatçılığı ilə Bakı QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzində "Layihə təkliflərinin hazırlanması" mövzusunda təlim keçirib. Təlim sessiyasının açılışında iştirak edən Şura Katibliyinin icraçı direktoru Şuranın 2018-ci il fəaliyyət proqramında QHT-lərə müxtəlif mövzularda təlimlərin keçirilməsinin nəzərdə tutulduğunu bildirib. Layihə təkliflərinin hazırlanması mövzusunda təşkil edilən bu təlimin QHT-lərin təlim ehtiyaclarının öyrənilməsi üçün keçirilən sorğuların nəticəsinə əsasən keçirildiyi qeyd olunub. İcraçı direktor bildirib ki, bu təlimlər Şuranın QHT-lərin bilik və bacarıqlarının artırılması, dövlət dəstəyinin imkanlarından effektiv şəkildə yararlanmaqlarına yardım edilməsi məqsədi daşıyır. Təlimçi, Bakı Dövlət Universitetinin müəllimi Tural Əhməd layihənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi metodikası, icra planının düzgün tərtibi, büdcənin idarə olunması və digər layihə komponentlərini iştirakçılara nəzəri və praktiki cəhətdən izah edib.

19 oktyabr 2018-ci ildə QHT nümayəndələrinin istəyi ilə "Layihə təkliflərinin hazırlanması" mövzusunda növbəti təlim təşkil edilib. Bakı QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzində keçirilən təlimin açılışında çıxış edən Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov Şuranın QHT-lərə göstərdiyi təşkilati-texniki dəstəyin onların bilik və bacarıqlarının daha da artırılmasına xidmət etdiyini bildirib. Həmçinin bildirilib ki, bugünkü təlim QHT-lərin müraciətlərinə əsasən təşkil edilib. Təlimçi, Bakı Dövlət Universitetinin müəllimi Tural Əhməd Şura ilə razılaşdırılmış proqram əsasında layihə komponentlərini iştirakçılara nəzəri və praktiki cəhətdən izah edib. 15 QHT nümayəndəsinin iştirak etdiyi təlim qrup çalışmaları ilə davam etdirilib.

28 noyabr 2018-ci ildə Şuranın sədri, Milli Məclisin deputatı Azay Quliyev Şuranın göstərdiyi xidmətlərin keyfiyyətinin, QHT-lərin hesabatlıq vəziyyətinin və yeni elektron xidmətlərinin müzakirəsinə dair ictimai dinləmə keçirib. 500-dən çox QHT və media nümayəndəsinin iştirak etdiyi toplantıda Azay Quliyev ictimai dinləmənin keçirilmə səbəbləri haqda fikirlərini açıqlayıb. Şura sədri bildirib ki, belə geniş təqdimatın keçirilməsinin bir çox vacib və əhəmiyyətli səbəbləri var. Bunlardan biri, Şuranın gələn ildən etibarən tətbiq edəcəyi yenilikləri təqdim etməkdir. Belə ki, Şuranın həyata keçirdiyi elektron xidmətlərin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, istiqamətlərini şaxələndirmək, istifadəçilər üçün daha rahat və əlçatan etmək məqsədilə hazırladığı proqramlar, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin elektron hökumətin inkişafı və rəqəmsal hökumətə keçidlə bağlı, həmçinin dövlət qurumları tərəfindən göstərilən elektron xidmətlərin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar imzaladığı fərman və sərəncamları rəhbər tutaraq təqdim edilib. İctimai dinləmənin keçirilməsinin ikinci mühüm səbəbi QHT-lərin hesabatlıq vəziyyətini müzakirə etməkdir. Azay Quliyev xüsusi vurğulayıb ki, Şuranın qəbul etdiyi qərarların QHT-lər tərəfindən daha geniş şəkildə mübahisələndirməsinə imkan yaradılması, QHT-lərin həmin layihələrin vacibliyi, ictimai əhəmiyyəti və effektivliyi

barədə fikir və rəylərini öyrənmək və gələcək qərar qəbulu zamanı nəzərə almaqdır. Bu məqsədlə ictimai dinləmə xüsusi önəm daşıyır və QHT təmsilçilərinin fikirləri əhəmiyyətlidir. İctimai dinləmənin keçirilməsinin üçüncü mühüm səbəbi Şuranın göstərdiyi xidmətlərin keyfiyyətini müzakirə etməkdir. Bəllidir ki, ilk dəfə tətbiq olunan bu proqram və elektron xidmətlərin həm də böyük ictimai əhəmiyyəti var. “Layihələrin vətəndaşlar tərəfindən onlayn qiymətləndirilməsi”, “Müqavilə bağlanması üçün sənədlərin elektron qəbulu və e-növbə xidməti”, “QHT layihələrinin hesabatlıq vəziyyətinin onlayn müşahidəsi”, “Konsultativ dəstək üzrə onlayn xidmət”, “Apeyasiya komissiyasının iclasında onlayn iştirak” proqram və elektron xidmətləri ilk dəfə tətbiq olunacaqlar. İlk dəfə tətbiq olunan bu elektron xidmət və proqramlar, Şura fəaliyyətində şəffaflığı daha da artırır, Şura ilə QHT-lər arasında kommunikasiyanı daha rahat və asan edir, vaxt itkisinin və əlavə resursların cəlb edilməsinin qarşısını alır, Şuranın qərar qəbul etmə prosesində vətəndaşların bilavasitə iştirakı, ictimai nəzarət və ictimai iştirakçılığın təmin edilməsini daha da açıq nümayiş etdirir. Burada qeyd olunmalı vacib məqam, yenilik, QHT layihələrinin idarəedilməsi və hesabatların (təsviri və maliyyə) qəbulunun yeni tətbiqlərdən sonra tamamilə elektronlaşdırılması və açıq, vahid baza üzərindən aparılmasıdır. Hər 3 məsələ ilə bağlı QHT-lərin fikir və rəylərini öyrənilməsinin vacibliyini qeyd edən Şura sədri Azay Quliyev təklif edilən yeniliklərlə bağlı ətraflı məlumat verib. Daha sonra tədbirdə iştirak edən Vergilər Nazirliyinin Vergi Siyasəti Departamentinin Vergi qanunvericiliyi idarəsinin direktoru Əvəz Quliyev Vergi Məcəlləsinə 2019-cu ildən təklif edilən əsas dəyişikliklərin istiqamətləri üzrə geniş təqdimatla çıxış edib. Təqdimatdan sonra Şura üzvü Sahib Məmmədov, QHT sədrləri Əhməd Abbasbəyli, Səadət Bənəyarlı, Vüsalə Hüseynli, Niyaməddin Orduxanlı, Rauf Zeyni, Rasim Məmmədov, Bahar Qasımova, Bəxtimşah Tağıyeva, Mətanət Əsgərqızı, Şaban Nəsirov, Məhluqə Rəhimova, Ziba Nəbiyeva, Akif Kərimov, Məhəmməd Quluzadə, Büllur Məmmədova, Esmira Orucova, Növrəstə Yusifova, Faiq İsmayılov, Eyyub Hüseynov, Maral Zamanova, Çingiz Nəzərov, Mirzə Məmmədbəyov, Aydınxan Əbilov yeniliklərlə bağlı fikir və rəylərini bildirmiş, Vergilər Nazirliyinin nümayəndəsinə onları maraqlandıran suallarla müraciət etmişlər. QHT təmsilçilərini maraqlandıran bütün suallar cavablandırılmışdır.

- **Metodiki dəstək**

Şuranın metodiki dəstək üzrə bütün xidmətləri elektron qaydada aparılmışdır. Belə ki, Şuranın www.e-qht.az elektron xidmətlər saytı təkmilləşdirilərək yeni dizaynda istifadəçilərin sərəncamına verilmişdir. Bu internet resursda e-ərizə, ekspertiza, apeyasiya, e-hesabat, Şura ilə layihələrin razılaşdırılması, e-müraciət və e-bülleten bölmələri nəzərdə tutulmuşdur. E-ərizə və Şura ilə layihələrin razılaşdırılması bölmələrinin proqram təminatı hazırlanaraq istifadəyə verilmişdir. Eləcə də yeni hazırlanmış apeyasiya bölməsi istifadəyə verilib. Eyni zamanda bu saytda müsabiqənin keçirilməsi və layihələrinin idarə olunmasına aid hüquqi və metodiki tövsiyələrdən ibarət sənədlər bölməsi də yaradılmışdır.

- **Maliyyə dəstəyi**

2018-ci ildə Şura QHT layihələrinin maliyyələşdirilməsi məqsədilə iki grant müsabiqəsi təşkil edib. 05 mart 2018-ci ildə Şura 2018-ci il birinci grant müsabiqəsinə və “Hasilat Sənayesində Şəffaflıq” prosesində QHT-lərin iştirakı mövzusunda grant

müsabiqəsinə yekun vurub. Şuranın 2018-ci il birinci qrant müsabiqəsinə 651 müraciət daxil olub. Bunlardan 647 təşkilat müsabiqəyə layihə təqdim edib. Layihə təqdim edən təşkilatlardan 53-ü müəyyən texniki şərtlərlə bağlı yol verdiyi qüsurlara seleksiyadan keçməmiş, 594 layihə isə ekspertizaya göndərilmişdir. “Hasilat Sənayesində Şəffaflıq” (HSS) prosesində QHT-lərin iştirakı mövzusunda qrant müsabiqəsinə 24 müraciət daxil olub. Müsabiqə ərzində texniki səhvlərə yol verən və onların aradan qaldırılması üçün Şuraya ərizə təqdim edən 126 təşkilatın müraciətinə müsbət cavab verilərək onların müsabiqədə iştirakı təmin edilmişdir. Şuranın 2018-ci il 1-ci qrant müsabiqəsi və “Hasilat Sənayesində Şəffaflıq” (HSS) prosesində QHT-lərin iştirakı mövzusunda qrant müsabiqəsinin mövzuları üzrə ayrılan qrantların həcmi və layihələrin sayı barədə məlumat aşağıdakı cədvəldə verilir:

SN	Mövzular	Maliyyələşən layihələrin sayı	Ayrılan məbləğ
1	İnsan hüquqlarının, söz, ifadə və fikir azadlığının təmin edilməsi istiqamətinə dair təşəbbüslər	8	62 000,0
2	Ermənistanın Azərbaycana qarşı həyata keçirdiyi işğalçılıq siyasəti nəticəsində yaranmış regional təhlükəsizlik, humanitar və sosial-iqtisadi problemlər barədə beynəlxalq ictimaiyyətin məlumatlandırılması	42	309 500,0
3	Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində itkin düşmüş, əsir və girov götürülmüş şəxslərin hüquqlarının müdafiəsinə dair təşəbbüslər	6	45 000,0
4	Qaçqın, məcburi köçkün, müharibə veteranları, əlil və sağlamlıq imkanları məhdud olan şəxslərin problemlərinin həllinə dair təşəbbüslər	42	284 000,0
5	Qəhrəmanlıq tarixinin təbliği və şəhid ailələrinə dəstək təşəbbüsləri	56	388 500,0
6	Təhsil və mədəniyyət sahələrinin inkişafına dair təşəbbüslər	59	420 000,0
7	Narkomaniya, İnsan İmmun çatışmazlığı Virusu/Qazanılmış İmmun çatışmazlığı Sindromu (İİV/QİÇS) ilə mübarizəyə dair təşəbbüslər	24	158 800,0
8	İnsan alverinə qarşı mübarizəyə dair təşəbbüslər	15	110 000,0
9	Açıq hökumətin təşviqi və korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair təşəbbüslər	11	79 000,0
10	İnternet informasiya resurslarında, o cümlədən sosial şəbəkələrdə milli maraqların müdafiəsi istiqamətində fəaliyyətə dair təşəbbüslər	22	156 000,0
11	İstehlakçıların hüquqlarının qorunması və maarifləndirilməsinə dair təşəbbüslər	6	41 000,0
12	Əmək münasibətlərinin rəsmiləşdirilməsi əsaslarının təbliği və qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınması istiqamətində təşəbbüslər	7	53 000,0
13	Milli ailə dəyərlərinin təbliği, məişət zorakılığına qarşı mübarizəyə dair təşəbbüslər	22	160 000,0
14	Azərbaycan dilinin işlənməsi, qorunması və inkişafı sahəsində təşəbbüslər	14	99 000,0
15	Qadın və uşaq hüquqlarının təbliği ilə bağlı tədbirlərin təşkili	21	149 900,0
16	Ətraf mühitin və əhəlinin sağlamlığının qorunmasına dair təşəbbüslər	42	288 000,0
17	Kənd təsərrüfatı kooperativləri, habelə kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının müxtəlif sahəvi və regional assosiasiyaların institusional potensialının gücləndirilməsinə dair təşəbbüslər	10	66 000,0

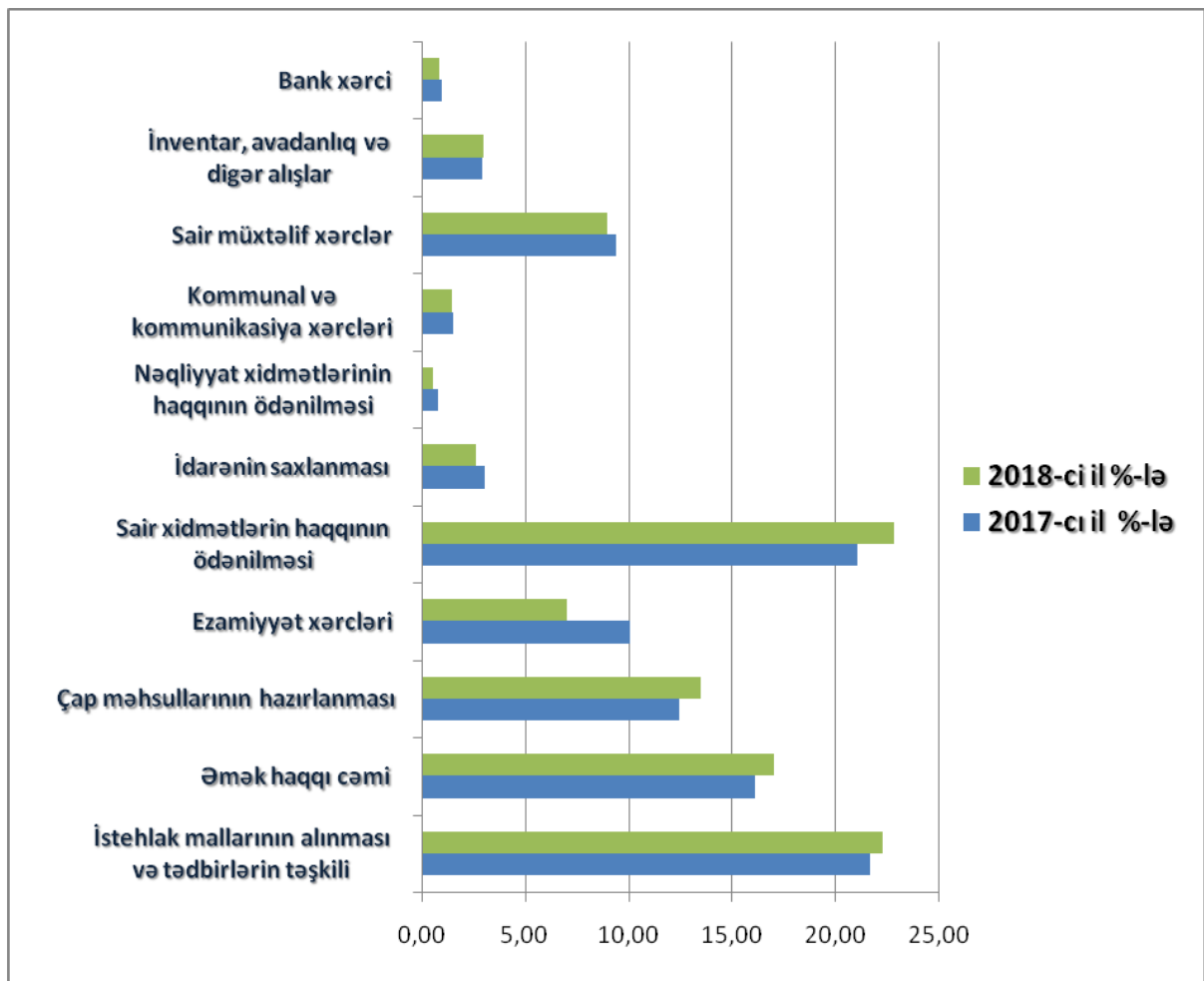
18	Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair təşəbbüslər	20	139 000,0
19	İnnovativ ideyalara dair təşəbbüslər	6	44 000,0
20	Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin təşviqinə dair təşəbbüslər	11	79 900,0
21	Hasilat Sənayesində Şəffaflıq" (HSŞ) prosesləri və hesabatları barədə geniş ictimaiyyətin məlumatlandırılması	14	102 000,0
22	Hasilat Sənayesində Şəffaflıq" (HSŞ) hesabatlarına və neft müqavilələrinə dair vətəndaş cəmiyyəti qurumlarının bilik və təhlil bacarıqlarının gücləndirilməsi	0	-
23	Hasilat Sənayesində Şəffaflıq" (HSŞ) sisteminin inkişafı	5	39 000,0
Yekun		463	3 273 600,0

Şuranın ikinci qrant müsabiqəsi ilə bağlı yekun qərar isə 01 iyun 2018-ci ildə verilib. 2018-ci il ikinci qrant müsabiqəsi 07 mart - 30 mart 2018-ci il tarixlərini əhatə edib. İkinci qrant müsabiqəsində iştirak üçün 223 QHT-nin Şuraya ərizə təqdim edib. Onlardan sənədləri qaydasında olan 220 təşkilatın ərizəsi qeydiyyatda alınıb. Bu QHT-lərdən 207-si müsabiqəyə layihə təqdim edib. 15 təşkilatın təqdim etdiyi layihə müsabiqə şərtlərinə uyğun olmadığından qeydiyyatda alınmayıb. 192 layihə isə ekspertizaya təqdim edilib. Müsabiqə prosesi Şuranın təlimat və qərarlarına müvafiq şəkildə təşkil olunub. Yekun olaraq Şura üzvləri ekspertlərin və Büdcə Komissiyasının rəyini nəzərə alaraq 82 layihənin maliyyələşdirilməsi, həmçinin Apelyasiya Komissiyasının iclasının nəticələri haqqında qərar qəbul olunub. Şuranın 2018-ci il ikinci qrant müsabiqəsi və Apelyasiya müraciətləri üzrə ayrılan qrantların həcmi və layihələrin sayı barədə məlumat aşağıdakı cədvəldə verilir:

SN	Mövzular	Layihə sayı	Ayrılan məbləğ
1	XX əsrin əvvəllərində itirilmiş torpaqlarımızın (Göyçə, Zəngəzur, İrəvan) tarixinin, toponimikasının, mətbəxinin və mədəniyyətinin öyrənilməsinə və təbliğinə dair təşəbbüslər	6	39 800,0
2	Azərbaycanlıların 1948-1953-cü illərdə Ermənistandan deportasiya olunması ilə bağlı faktların dünya ictimaiyyətinə çatdırılması	4	22 600,0
3	İşğal edilmiş Dağlıq Qarabağ və ətraf 7 rayonun maddi mədəniyyət abidələrinin, toponimlərinin saxtalaşdırılması, qanunsuz iqtisadi fəaliyyət və təbii sərvətlərin istismarına dair faktların beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması	6	38 600,0
4	1988-ci ildən Ermənistandan deportasiya olunmuş azərbaycanlıların pozulmuş əmlak hüquqlarının təmin olunması ilə bağlı İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinə müraciətlərin təşkili	1	6 000,0
5	"1918-ci il azərbaycanlılarının soyqırımının yüzüncü ildönümü" ilə bağlı təşəbbüslər	14	71 700,0
6	Ailə institutunun inkişafı və nikah münasibətlərinin möhkəmləndirilməsinə dair təşəbbüslər	12	71 600,0
7	Vətəndaş cəmiyyəti institutlarının inkişafına dair təşəbbüslər	11	65 800,0
8	Dini dəyərlərin təbliğinə və radikal dini cərəyanlarla	11	63 900,0

	mübarizəyə dair təşəbbüslər		
9	Azərbaycanda mədəni müxtəlifliyin təbliğinə dair təşəbbüslər	7	39 000,0
10	Apelyasiya müraciətləri üzrə	10	60 000,0
	Yekun	82	479 000,0

- **QHT-lər tərəfindən xərclənən vəsaitin müqayisəli təhlili**

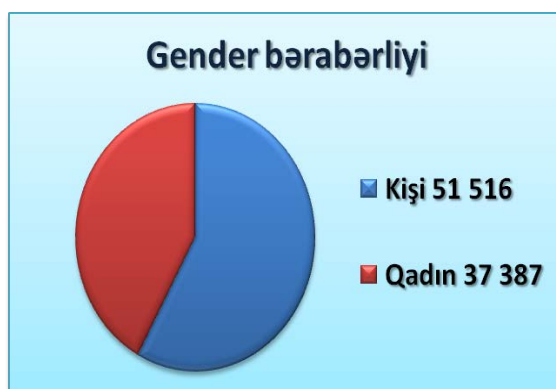
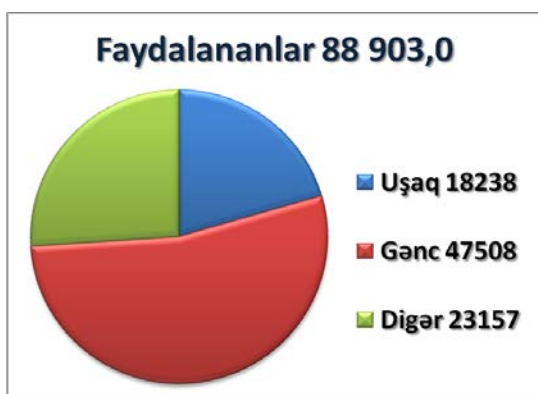
Həyata keçirilən layihələr üzrə statistik göstəricilər

2018-ci ildə Şura tərəfindən maliyyələşdirilən və icrası başa çatmış bütün layihələr üzrə QHT-lərdən hesabatlar qəbul edilmişdir. Hesabatlar Şura Katibliyinin əməkdaşları tərəfindən araşdırılmış və onlara əsasən aşağıdakı nəticələr və statistik göstəricilər qeyd edilmişdir:

- 2018-ci ildə maliyyələşən layihələrin icrasına 2067 nəfər cəlb olunmuşdur. Bunlardan 661 nəfər daimi, 1406 nəfər müvəqqəti işçidir.

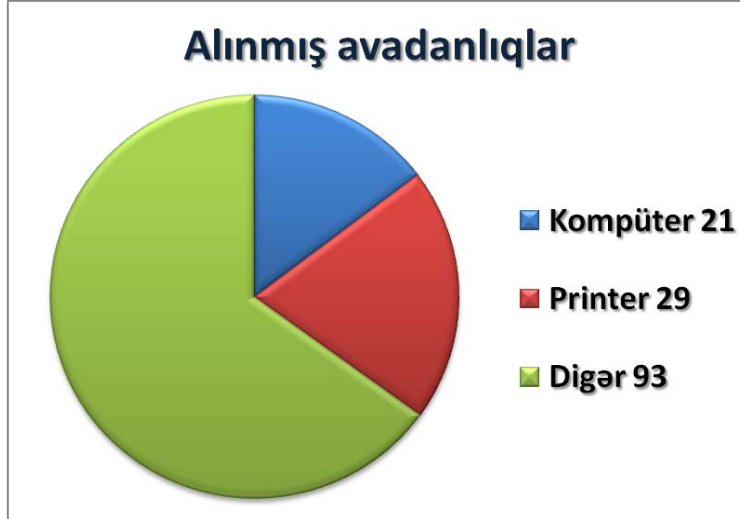
- Layihələr çərçivəsində keçirilən tədbirlərə ümumilikdə 88903 nəfər cəlb edilmişdir. Bunlardan 37387 nəfərini qadınlar, 51516 nəfərini isə kişilər təşkil edir.

- 491 təlim keçirilib və bu təlimlərdə 10878 nəfər iştirak edib.
- 1585 müxtəlif tədbir keçirilib və bu tədbirlərdə 73984 nəfər iştirak edib.
- 34 adda kitab, 36 adda kitabça, 213 adda buklet, 212 adda digər materiallar (posterlər, təqvimlər və s.) hazırlanıb.

- 107 televiziya verilişi, 20 sosial çarx, 34 film, 11 sayt yaradılıb və 21 digər növ tədbirlər təşkil olunub.
- Layihələr üzrə QHT-lər tərəfindən 21 kompüter, 29 printer və 93 digər avadanlıq alınıb.

Cari fəaliyyət

• Şuranın iclasları

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası haqqında Əsasnamənin 4.7 bəndinə uyğun olaraq Şura mütəmadi şəkildə öz iclaslarını keçirmişdir. İl ərzində Şuranın 21 iclası olmuşdur. Bu iclaslarda Şuranın fəaliyyətinin səmərəli təşkili, qrant müsabiqələrinin keçirilməsi və nəticələri, Azərbaycan Respublikasının qeyri-hökumət təşkilatlarına dövlət dəstəyi Konsepsiyasından irəli gələn digər məsələlər müzakirə edilmiş və müvafiq qərarlar qəbul edilmişdir.

• Apelyasiya Komissiyasının fəaliyyəti

Ötən illərdə olduğu kimi 2018-ci ildə də Şura qəbul etdiyi qərarların mübahisələndirilməsi və Şuranın qəbul etdiyi qərarlardan narazı qalan QHT-lərin müraciətlərinə baxılması üçün Apelyasiya Komissiyasının daimi əsaslarla işini təşkil etmişdir. 2018-ci ildə Komissiyanın üç iclası keçirilib.

05 aprel 2018-ci ildə Şuranın Apelyasiya Komissiyasının ilk iclası keçirilib. Şura üzvü Sahib Məmmədovun sədrliyi ilə keçirilən iclasda 2018-ci il birinci maliyyə müsabiqəsinin nəticələri ilə razılaşmayan 33 QHT-nin müraciətinə baxılıb. Müraciət edən təşkilatlardan 5-i iclasda iştirak etməyib. Geniş müzakirə şəraitində keçən iclasda Komissiyaya təqdim olunmuş hər bir layihə yenidən nəzərdən keçirilib və onların hazırlanmasında yol verilmiş nöqsanlar QHT rəhbərlərinin diqqətinə çatdırılıb.

Müzakirələrdən sonra ekspertlərin rəyi də nəzərə alınaraq Apelyasiya Komissiyasına müraciət edən QHT-lərlə bağlı müvafiq qərarlar qəbul edilib.

10 iyul 2018-ci ildə Şuranın Apelyasiya Komissiyasının daha bir iclası keçirilib. Şura üzvü Sahib Məmmədovun sədrliyi ilə keçirilən bu iclasda 2018-ci il ikinci maliyyə müsabiqəsinin nəticələri ilə razılaşmayan 18 QHT-nin müraciətinə baxılıb. Bu təşkilatlardan ikisinin nümayəndəsi iclasda iştirak etməyib. Müzakirələr çərçivəsində Komissiyaya təqdim olunmuş hər bir layihəyə fərdi qaydada baxılıb və onların hazırlanmasında yol verilən nöqsanlar QHT rəhbərlərinin diqqətinə çatdırılıb. İclasda ekspertlərin rəyi də nəzərə alınaraq Apelyasiya Komissiyasına müraciət edən QHT-lərlə bağlı müvafiq qərarlar qəbul edilib.

23 noyabr 2018-ci ildə Apelyasiya Komissiyası QHT-lər üçün məsləhət saati keçirib. Şura üzvü Sahib Məmmədovun sədrliyi ilə Apelyasiya Komissiyasının 10 iyul 2018-ci ildə keçirilən iclasında müraciətinə baxılmış QHT-lərin bir qrupu ilə görüş keçirilməsində məqsədin layihə hazırlanmasının standartları ilə bağlı onların bilik və bacarıqlarını artırılmasına köməklik etmək olduğunu deyib. Layihələrin peşəkar səviyyədə tertibi üçün zəruri olan qaydaları ətraflı izah edən S. Məmmədov QHT-lər üçün konsultativ dəstəyi bundan sonra da davam etdirəcəklərini bildirib. Apelyasiya Komissiyasının sədri QHT-lərin ideyalarının Şuranın təlimat və qaydalarına uyğun şəkildə hazırlanmasının vacib olduğunu vurğulayıb. Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərəsət Qurbanov QHT-lərin çıxış etdikləri ideyaların cəmiyyət üçün aktual olan mövzulara həsr olunması, layihələrin peşəkar şəkildə hazırlanması üçün zəruri olan komponentlər barədə danışıb. Toplantıda QHT nümayəndələrinin Şuranın 2019-cu il birinci qrant müsabiqəsi ilə bağlı sualları cavablandırılıb. Məsləhət saatında "Eşitmə və nitq qüsurlu şəxslərə sosial yardım" İctimai Birliyi, Qaçqın və Deportasiya olunmuşlara Dayaq İctimai Birliyi və Ailələrə Sosial Dayaq İctimai Birliyinin sədrləri iştirak edib. Görüş zamanı Şura Katibliyinin əməkdaşları da QHT-lərə zəruri məsləhətlər verib.

• **Layihələrin icrasına nəzarət və monitoring**

2018-ci ildə də Şura Katibliyi fəaliyyətini Şuranın qəbul etdiyi qərarların icrası üzərində qurmuşdur. Şura Katibliyinin xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədilə, bölmə və strukturların işi təkmilləşdirilmiş və yeni xidmət sahələri yaradılmışdır. Şura Katibliyinin xidmət səviyyəsinin ölçülməsi, QHT-lərin bu barədə təkliflərinin öyrənilməsi üçün daxili nəzarət və qiymətləndirmə xidməti öz fəaliyyətini uğurla davam etmişdir.

Katiblik tərəfindən 2018-ci ildə QHT-lər tərəfindən həyata keçirilən layihələrin idarə edilməsi təşkil edilmiş, layihələr üzrə təqdim olunan hesabatların təhlili aparılmış, müxtəlif sahələr üzrə statistik məlumatlar, layihələr üzrə əldə olunan nəticələr ümumiləşdirilmiş və hər bir istiqamət üzrə müvafiq arayışlar hazırlanmışdır.

Bununla yanaşı Şuranın təşəbbüsü ilə keçirilən tədbirlərin icrası təmin edilib.

Şuranın dəstəyi ilə hazırlanmış nəşrlərin sistemli şəkildə arxivləşdirilməsi həyata keçirilib.

Cari ildə Şuranın müsabiqələrinin qalibi olan təşkilatlarla müqavilələrin bağlanması və layihələrin icrasına nəzarəti və monitoringləri təşkil etmək üçün QHT-lər müvafiq istiqamətlər üzrə Katiblik əməkdaşlarına təhkim olunub.

Şuranın dəstəyi ilə həyata keçirilən layihələrin monitoringi aparılıb. Monitoringlər tərtib olunmuş cədvəl üzrə il ərzində mütəmadi olaraq aparılmışdır. Monitoringlər elektron qaydada və QHT tədbirlərində iştirak etmək yolu ilə aparılıb. Belə ki, layihələr üzrə

hazırlıq işlərinin vəziyyətinin nəzarətdə saxlanması və həyata keçirilən tədbirlərdə iştirak edərək onların təşkili vəziyyətinin müşahidə edilməsi istiqamətində işlərin monitorinqi elektron qaydada aparılıb. Katiblik əməkdaşları tərəfindən QHT-lərin elektron poçtuna layihə ilə bağlı təlimatlar ünvanlanaraq, həmin təlimatlara əsasən müvafiq məlumatlar və zəruri sənədlərin nümunələri ilə tanışlıq həyata keçirilib. Təqdim olunan sənədlər üzrə lazımi təlimatların verilməsi elektron qaydada aparılır. Katiblik əməkdaşları 10-dan çox regiona (Yevlax, Qazax, Ağstafa, Quba, Xaçmaz, Sabirabad, Gəncə, Goranboy, Bərdə, Ağdam və s.) ezam olunaraq QHT-lər tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərdə iştirak etmişlər. İl ərzində 500-dən çox QHT-nin layihəsinin monitorinqi aparılıb və bu barədə müvafiq hesabatlar hazırlanmışdır.

Şura Katibliyinin əməkdaşları bir sıra mühüm tədbirlərdə iştirak edərək Katibliyi təmsil ediblər. Belə ki, Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının 28 yanvar 2018-ci il tarixdə təşkil etdiyi imtahanda müşahidəçi qismində, 14 mart 2018-ci ildə Ombudsman Aparatının AMEA Tarix İnstitutu ilə birgə təşkil etdiyi “31 mart – Azərbaycanlıların Soyqırımının 100-cü il dönümünə həsr olunmuş elmi-praktiki konfransda”, 13-14 mart 2018-ci ildə “İpək yolu boyunca iqtisadi əməkdaşlıq və mədəni əlaqələrin inkişaf etdirilməsində parlamentlərin rolu mövzusunda beynəlxalq konfrans”da Katibliyin əməkdaşları iştirak etmişlər.

Şuraya apelyasiya müraciətlərinin elektron qəbulu üçün proqram təminatı üzərində iş başa çatdırılmış və müraciətlərin elektron qaydada qəbulu təmin edilmişdir.

İl ərzində Şuranın cssn.gov.az və e-qht.az saytlarında müvafiq bölmələr üzrə yeni məlumatlar daxil edilməsi təmin edilmişdir. Belə ki, “Şuranın dəstəyi ilə hazırlanmış nəşrlər bölməsi”ndə 2008-ci ildən 2017-ci ilə qədər Şuranın maliyyə dəstəyi ilə qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən çap olunan 504 adda kitab, kitabça və bülleten haqqında məlumatlar yerləşdirilmişdir. Gələcəkdə çap məhsullarının elektron variantda bu bölmədə yerləşdirilməsi planlaşdırılır. “Şuranın dəstəyi ilə hazırlanmış videolar bölməsi”ndə 60 adda film və videoçarx yerləşdirilib. “Şuranın nəşrləri” bölməsində il ərzində çap olunan Vətəndaş Cəmiyyəti jurnalının buraxılışları elektron variantda sayt istifadəçilərinə təqdim olunub. Şuranın Katibliyi bölməsinin ştat cədvəli alt bölməsində Katiblik əməkdaşlarının vəzifə təlimatları yerləşdirilib.

Dövlət proqramları bölməsində “Açıq hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın icrası ilə bağlı Şuranın 2017-ci ili ərzində görülən işlər haqqında məlumat yer alıb. Şuranın elektron xidmətlərindən – e-ərizə və e-hesabat proqram təminatlarının istifadə qaydaları haqqında Şuranın cssn.gov.az və e-qht.az saytlarının metodiki sənədlər bölmələrində video təqdimatlar yerləşdirilib. Ümumilikdə saytda olan bütün bölmələr üzrə Azərbaycan və ingilis dillərində məlumatlar mütəmadi olaraq yenilənib.

Şuranın yeni onlayn növbə xidməti üçün proqram təminatının hazırlanması üzərində iş başa çatdırılıb və proqram 2019-cu ilin əvvəlində QHT-lərin istifadəsinə veriləcək.

Şuranın e-qht.az elektron xidmətləri portalında “Elektron ərizə” bölməsində müəyyən düzəlişlər edilib, nöqsanların aradan qaldırılması üçün müvafiq tədbirlər görülüb.

11 may 2018-ci ildə Qeyri-Kommersiya Hüququ üzrə Beynəlxalq Mərkəzin Avrasiya üzrə vitse-prezidenti, beynəlxalq ekspert Natali Burjaili Şura Katibliyinin əməkdaşları üçün “Alternativ maliyyə resurslarının cəlb olunması” mövzusunda təlim keçib. N.Burjaili təlimdə Amerika və Avropa regionunda sosial müəssisələr və onların fəaliyyətinin müvafiq qanunvericiliyə uyğun tənzimlənməsi yolları haqqında danışdı. Beynəlxalq ekspert bildirib ki, Azərbaycanda sosial müəssisələrin yaradılması və inkişafı

üçün kifayət qədər münbit şərait mövcuddur. Yalnız bununla bağlı qanunvericiliyə müəyyən yeni əlavələr etməyə ehtiyac var. N.Burjuali fondrayzinin bir növü olan kraudfandinin imkanları və bu təcrübənin Azərbaycanda tətbiqi yolları haqqında da ətraflı məlumat verib.

Şura Katibliyi tərəfindən mütəmadi olaraq Şuranın maliyyə yardımı ilə 2009-2017-ci illərdə hazırlanan saytların monitorinqi aparılır. 2018-ci ilin sentyabr ayı dövrünə olan məlumata əsasən Şuranın dəstəyi əsasında hazırlanan 130 saytdan 61 aktiv, 69-u isə deaktivdir. Hazırda bu saytların aktivlik səviyyəsinin araşdırılması üzərində iş aparılır.

19 sentyabr 2018-ci ildə Şura sədri Azay Quliyevin sədrliyi ilə Şura Katibliyinin müşavirəsi keçirilib. İclasda çıxış edən Şura sədri Katibliyin həyata keçirdiyi işlər haqqında hesabatları dinləyərək ortaya çıxan problemlərin həlli ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar vermişdir. Toplantıda Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov Katibliyin 2018-ci ilin ötən rüblərindəki fəaliyyətinin yekunları ilə bağlı ətraflı məruzə ilə çıxış edərək Şuranın elektron xidmətlərinin, proqram təminatlarının təkmilləşdirilməsi, Katibliyin bölmələrinin iş planlarının icra vəziyyəti və digər işlər haqqında məlumat verib. Müşavirədə həmçinin, katibliyin struktur bölmələrin rəhbərlərinin məruzələri dinlənilib. İclasda Şuranın Bakı Resurs və Təlim Mərkəzinin fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi, QHT-lərin təlim ehtiyaclarının müəyyənləşdirilməsi, Şuranın dəstəyi çərçivəsində yaradılan elektron resursların monitorinqi, elektron xidmətlərin təkmilləşdirilməsi və digər məsələlərlə bağlı qərarlar qəbul edilib.

Cari ildə Şuranın elektron xidmətlərinin təkmilləşdirilməsi, QHT-lərin bu xidmətlərdən daha rahat istifadəsi və proqram təminatının funksionallığını artırmaq məqsədilə e-hesabat proqramı üzərində müəyyən işlər aparılıb. Proqramda yer alan QHT xərcləri bölməsi iki hissəyə: təsviri hesabat və maliyyə hesabatı bölmələrinə ayrılmışdır. Proqramın təsviri hesabat bölməsi aşağıdakı alt bölmələrə ayrılmış və hər bir bölmədə müvafiq məlumatlar yer alır:

- Təsviri hesabat.
- Tədbir iştirakçılarının qeydiyyat və rəqəmlərinin surəti.
- Təlim materiallarının surəti.
- Tədbirlərin gündəliyi (seminar, təlim, dəyirmi masa, konfrans və s.).
- Sorğu və qiymətləndirmə və rəqəmlərinin surəti.
- Tədbirlərin fotosəkilləri.
- Tədbirlərin video təsvirləri.
- Mətbuatda layihə haqda dərc olunan yazıların surəti və ya linki.
- Nəşr materialları barədə yekun rəy.
- Nəşr materiallarının elektron versiyaları.
- Video materiallar barədə (film, sosial çarx və s.) yekun rəy.
- Ekspert rəyləri (əgər varsa).
- Digər sənədlər.

Bununla yanaşı elektron bazada layihənin icrası ilə əlaqədar yazışmaların avtomatik şəkildə QHT-lərin e-poçt ünvanlarına yönəldilməsi üçün sistem hazırlanmışdır.

2018-ci ilin aprel ayından etibarən Şuranın rəsmi mobil tətbiqetməsinin hazırlanmasına başlanılmış və sentyabr ayında mobil tətbiqetmə üzərində iş başa çatmışdır. Mobil əlavədə Şura haqqında ümumi məlumatlar, xəbərlər və Şuranın rəsmi saytında olan digər məlumatlar yer alır ki, bu məlumatlarla da istifadəçilər oflayn rejimdə tanış ola biləcəklər. Bununla yanaşı Şuranın elan etdiyi qrant müsabiqələri və onların nəticələri barədə bildirişlərin mobil əlavə proqramına avtomatik olaraq göndərilməsi nəzərdə tutulub. Hazırlanmış mobil əlavə ilkin olaraq android sistemli telefonlar üçün

nəzərdə tutulur və artıq Google Play Store-da yerləşdirilib. Növbəti il üçün tətbiqetmənin Apple markalı telefonlar üçün istifadəyə verilməsi planlaşdırılır.

Şura Katibliyi cari işlər və layihələrin icrasına nəzarət məsələləri ilə yanaşı Şuranın cəlb olduğu aşağıda qeyd olunan 10-dan çox dövlət proqramları və milli fəaliyyət planlarının icrası ilə bağlı da rüb ərzində bir sıra işlər görmüşdür:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 27 dekabr tarixli 1938 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı”;
2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 29 dekabr tarixli 800 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan 2020-gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası;
3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 24 iyun tarixli 2966 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2013-2018-ci illər üçün Dövlət Proqramı”;
4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 27 aprel tarixli 1993 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Açıq hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”;
5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 14 iyul tarixli 3099 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatı kooperasiyasının inkişafına dair 2017-2022-ci illər üçün Dövlət Proqramı”
6. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 15 sentyabr tarixli 3236 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə” Dövlət Proqramı;
7. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 9 oktyabr tarixli 3287 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı”;
8. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 21 oktyabr tarixli 652 nömrəli Fərmanı ilə “Dövlət orqanları tərəfindən qeyri-hökumət təşkilatlarına qrant verilməsinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası ilə razılaşdırılması Qaydası”;
9. İnsan alverinə qarşı mübarizəyə dair həyata keçirilən fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi məqsədilə təqdim edilmiş tövsiyələrin icrası ilə bağlı rəy və təkliflər XİN-nə (ABŞ Dövlət Departamentinin illik yayımladığı hesabatlar üzrə) və DİN-nə (Avropa Şurası tərəfindən qəbul olunmuş “İnsan alverinə qarşı mübarizə haqqında Konvensiya”nın icrası ilə bağlı Ekspert Qrupu -GRETA-nın hazırladığı hesabatlar üzrə);
10. “İnsan Hüquqları Aylığı” çərçivəsində görülən işlərə dair hesabat;
11. “Sülh aylığı” çərçivəsində görülən işlərə dair hesabat;
12. “Uşaq hüquqları aylığı” çərçivəsində görülən işlərə dair hesabat.

Yuxarıda qeyd olunan dövlət proqramları və milli fəaliyyət planlarının icrası ilə bağlı görülən işlərə dair hesabatların hazırlanması üçün məlumatların toplanması işləri həyata keçirilib.

• **Dövlət proqramlarından irəli gələn vəzifələr**

“Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası çərçivəsində

- 2018-ci il ərzində iki qrant müsabiqəsi təşkil edilib və yüzlərlə QHT-nin layihəsi Şura tərəfindən maliyyələşdirilib.
- Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı QHT-lərin layihələri dəstəklənib və müxtəlif tədbirlər təşkil olunub. Konsepsiyada göstərilən Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı QHT-lərin potensialından daha səmərəli istifadə olunması ilə bağlı Şura səmərəli fəaliyyət həyata keçirib.
- Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə həsr olunmuş 30 layihə maliyyələşib.
- Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə həsr olunmuş 48 tədbir, 4 təlim keçirilib, 2 adda kitab, 3 adda kitabça, 14 adda buklet və digər nəşr məhsulları, 1 sayt, 1 sosial çarx və 1 tamaşa hazırlanıb, 5 film çəkilib. Bu istiqamətdə Macarıstanın Debreçen şəhərində, Gürcüstanın Tbilisi şəhərində, ABŞ-ın New-York şəhərində müxtəlif tədbirlər keçirilib.

“Açıq hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı” çərçivəsində

- “Açıq hökumətin təşviqi və korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair təşəbbüslər” istiqaməti üzrə 11 qeyri-hökumət təşkilatının layihəsinə 79000 manat qrant vəsaiti ayrılıb. Layihələrin icrasına 44 nəfər cəlb olunub. Bakı və Lənkəran şəhərlərində, İsmayilli, Göyçay, Masallı, Astara, Lerik, Cəlilabad, Salyan, Neftçala və Xaçmaz rayonlarında ümumilikdə 7 təlim, 13 seminar və 5 dəyirmi masa keçirilib, o cümlədən 7 adda buklet, 1 adda bülleten, plakatlar və digər nəşr məhsulları çap olunub. 1 saytda (www.istiqlal.az) Açıq Hökumət sahəsində aparılan islahatlarla bağlı xüsusi bölmə yaradılıb və 1 adda sosial çarx hazırlanıb.
- “İstehlakçıların hüquqlarının qorunması və maarifləndirilməsinə dair təşəbbüslər” istiqaməti üzrə 6 qeyri-hökumət təşkilatının layihəsinə 41000 manat qrant vəsaiti ayrılıb. Layihələrin icrasına 26 nəfər cəlb olunub. Bakı, Gəncə və Lənkəran şəhərlərində, Quba, Qusar, Xaçmaz, Cəlilabad, Astara, Yardımlı və Masallı rayonlarında 8-i təlim olmaqla, 26 tədbir keçirilib, o cümlədən 2 adda kitabça, 4 adda buklet, informativ plakatlar və digər nəşr məhsulları çap olunub, 1 adda video çarx hazırlanıb və turistlər arasında istehlakçıların hüquqlarının təşviqinə həsr olunmuş sosioloji sorğu keçirilib.
- QHT-lərin təklif və şikayətlərinin qəbulu üçün Şuranın 1672 nömrəli Qaynar xəttinə 2018-ci ildə 17 müraciət daxil olub. Daxil olan hər bir müraciət araşdırılıb və müvafiq tədbirlər görülüb.
- Vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə əməkdaşlığın qurulması və onların fəaliyyətinin dəstəklənməsi məqsədilə qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyəti Şura tərəfindən dəstəklənib, Şuranın təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə yaradılmış Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platformasının fəaliyyəti davam etdirilib.
- Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platforması Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası ilə birgə 05 fevral 2018-ci il tarixdə “Kənar dövlət maliyyə nəzarətini tənzimləyən” yeni qanun layihəsinin müzakirəsini həyata keçirib. Platforma 14 may 2018-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi ilə birgə “Gömrük orqanlarının fəaliyyətində şəffaflıq və

hesabatlılıq” və 03 oktyabr 2018-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi ilə birgə “Azərbaycanda daşınmaz əmlakın qeydiyyatında şəffaflıq, innovasiyalar və vətəndaş məmnunluğu” mövzusunda ictimai müzakirələr təşkil edib.

- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyilə “Konstitusiya” Araşdırmalar Fondu “Açıq Hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın monitorinqini həyata keçirib. Monitorinq prosesinə Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platformasına üzv olan ixtisaslaşmış təşkilatlar cəlb olunub.

“Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatı kooperasiyasının inkişafına dair 2017-2022-ci illər üçün” Dövlət Proqramı çərçivəsində

- “Kənd təsərrüfatı kooperativləri, habelə kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının müxtəlif sahəvi və regional assosiasiyaların institusional potensialının gücləndirilməsinə dair təşəbbüslər” istiqaməti üzrə 13 qeyri-hökumət təşkilatının layihəsinə 81000 manat qrant vəsaiti ayrılıb.
- Layihələr çərçivəsində fermerlərin, kənd təsərrüfatı istehsalçılarının institusional potensiallarının yüksəldilməsi, kooperativlərin yaradılması, kənd təsərrüfatı məhsullarının innovativ üsullarla istehsalı və satışı sahəsində bilik, bacarıqlarının artırılması və s. istiqamətdə 23 təlim və 35 tədbir həyata keçirilib. Həyata keçirilən layihələr çərçivəsində 1 kitab, 10 buklet nəşr olunub. Bu layihələrin həyata keçirilməsində 1370 nəfər birbaşa faydalanıb.
- Layihələr Bakı, Sumqayıt, Gəncə şəhərlərində, Sabirabad, Xaçmaz və Lerik rayonlarında icra olunub.

“Azərbaycan Respublikasında qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı” çərçivəsində

- “Əmək münasibətlərinin rəsmiləşdirilməsi əsaslarının təbliği və qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınması” istiqaməti üzrə 9 qeyri-hökumət təşkilatının layihəsinə 67000 manat qrant vəsaiti ayrılıb.
- Layihələr çərçivəsində əmək hüquqlarına dair 6 adda e-yaddaş hazırlanıb, 100 nəfər gəncin işsizlik vəziyyətinin öyrənilməsinə dair monitorinq keçirilib, 4 tədbir, 4 təlim, 4 dəyirmi masa təşkil olunub, 4 buklet çap olunub, 2 məqalə nəşr edilib, QHT TV-də “Qeyri-leqal məşğulluğun qarşısının alınması və işçilərin əmək hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı” maarifləndirici müsahibə təşkil edilib.
- Layihələr Bakı, Gəncə, Lənkəran şəhərlərində Tərtər, Zaqatala, İsmayilli rayonlarında həyata keçirilib.

“Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2013-2018-ci illər üçün Dövlət Proqramı” çərçivəsində

- “Narkomaniya, İnsan İmmun çatışmazlığı Virusu/Qazanılmış İmmun çatışmazlığı Sindromu (İİV/QİÇS) ilə mübarizəyə dair təşəbbüslər” istiqaməti üzrə 24 qeyri-hökumət təşkilatının layihəsinə 158800 manat qrant vəsaiti ayrılıb.
- Layihələrin məqsədi ümumilikdə mərkəzdə və regionlarda narkomaniya, onun fəsadları mövzusunda gənclər arasında maarifləndirmə işlərinin aparılmasından, bu mövzularda tədbirlərin təşkilindən ibarət olub. Layihələr çərçivəsində görülən işlərə

ümumilikdə 80 nəfər işçi cəlb olunub, 5110 nəfər layihələrdə iştirak edərək faydalanıb. Bunlardan 1390 nəfəri uşaq və yeniyetmə, 2520 nəfəri gənc, 1200 nəfəri isə digər yaş qrupuna aid insanlardır. Maliyyələşmiş layihələr çərçivəsində 81 seminar və müxtəlif tipli tədbirlər təşkil olunub, 19 buklet, 3 sərgi və 2 sosial çarx hazırlanıb, gənclərin iştirakı ilə 2 teatr tamaşası təşkil olunub.

“Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı” çərçivəsində

- “İnsan hüquqlarının, söz, ifadə və fikir azadlığının təmin edilməsi” istiqaməti üzrə 8 qeyri-hökumət təşkilatının layihəsinə 62000 manat qrant vəsaiti ayrılıb.
- Layihə çərçivəsində 14 təlim, 11 maarifləndirici tədbir, 1 konfrans, 2 seminar və 4 dəyirmi masa təşkil olunub, 1 adda buklet və 1 informativ plakat hazırlanıb.
- Layihələr Bakı, Mingəçevir şəhərlərində, Tovuz, Balakən, Masallı, Şabran, Şəmkir, Sabirabad, Tovuz, Qazax, Tərtər, Ağdam və Xaçmaz rayonlarında həyata keçirilib.

Dövlət orqanları tərəfindən QHT-lərə qrant verilməsinin Şura ilə razılaşdırılması

2018-ci ildə Şuraya Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyası tərəfindən müvafiq rəyin verilməsi məqsədilə layihələr təqdim olunub. Təqdim olunan sənədlərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 21 oktyabr tarixli 652 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Dövlət orqanları tərəfindən qeyri-hökumət təşkilatlarına qrant verilməsinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası ilə razılaşdırılması Qaydası”na uyğun olaraq baxılmışdır.

- Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən rəy verilməsi məqsədilə 12 layihəyə dair məlumat təqdim olunub. Layihələrə müvafiq Qaydaya uyğun olaraq baxılmış və nazirliyin üstünlük verdiyi 12 layihədən 2-nə müsbət rəy, 10 layihədə isə mövcud olan nöqsanlar barədə məlumat verilib.
- Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən rəy verilməsi məqsədilə 46 layihəyə dair məlumat təqdim olunub. Layihələrə müvafiq Qaydaya uyğun olaraq baxılmış və nazirliyin üstünlük verdiyi 14 layihəyə müsbət rəy verilib.
- Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən rəy verilməsi məqsədilə Şuraya 51 layihəyə dair məlumat təqdim olunub. Layihələrə müvafiq Qaydaya uyğun baxılmış və nazirliyin üstünlük verdiyi 2 layihəyə müsbət rəy verilib.
- Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyindən rəy verilməsi məqsədilə Şuraya 22 layihəyə dair məlumat təqdim olunub. Daxil olan layihələrə baxılaraq nazirliyin üstünlük verdiyi 14 layihənin 5-nə müsbət rəy verilib.
- Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyası tərəfindən rəy verilməsi məqsədilə 27 noyabr tarixində 5 layihə daxil olub. Layihələrə baxılaraq Komissiyanın üstünlük verdiyi 5 layihəyə müsbət rəy verilib.

2018-ci ilin dekabr ayında Şuraya Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyası tərəfindən 2019-cu il üçün planlaşdırılan müsabiqələr və qrant vasitəsilə maliyyələşdirilməsi nəzərdə tutulan mövzuların razılaşdırılması ilə bağlı məlumat daxil olub.

Digər tədbirlər

- **1918-ci ildə ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımın 100 illiyinə həsr olunan konfrans**

29 mart 2018-ci ildə Şura 1918-ci ildə ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımın 100 illiyinə həsr olunan konfrans keçirib. Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov giriş nitqi ilə çıxış edərək konfransın cənab prezident İlham Əliyevin 18 yanvar 2018-ci ildə imzaladığı “1918-ci il azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi haqqında” sərəncama uyğun olaraq keçirildiyini bildirib. F.Qurbanov ulu öndər Heydər Əliyevin 26 mart 1998-ci ildə imzaladığı tarixi sərəncamı ilə 31 martın azərbaycanlıların soyqımı günü elan edilərək hadisəyə siyasi qiymətin verildiyini deyib. İcraçı direktor ermənilərin Cənubi Qafqaza köçürülməsinin elə də uzaq tarix olmadığını və gələcək faciələrin əsasının XIX əsrin əvvəllərində qoyulduğunu qeyd edib. F.Qurbanov 1918-ci ilin martında Azərbaycanın Bakı, Şamaxı, Quba, Zəngəzur, Lənkəran və digər ərazilərində on minlərlə azərbaycanlının məhz milli, dini mənsubiyyətinə görə qətlə yetirildiyini, ermənilərin xalqımıza qarşı soyqırım törətdiyini vurğulayıb. İcraçı direktor ötən əsrin əvvəlində soydaşlarımıza qarşı törədilmiş soyqırım hadisəsi ilə bağlı elmə və ictimaiyyətə məlum olmayan faktların aşkarlanan faktarlardan xeyli çox olduğunu deyib. F.Qurbanov Şuranın 2018-ci il ikinci qrant müsabiqəsində sözügedən mövzu ilə bağlı “1918-ci il azərbaycanlılarının soyqırımının yüzüncü ildönümü” ilə bağlı təşəbbüslər” adı ilə xüsusi yer ayırdığını və QHT-lərdən bu istiqamətdə effektiv layihə təklifləri gözlədiklərini vurğulayıb. Tarix üzrə fəlsəfə doktoru Vaqif Abışov konfransda “Bakı və Gəncə (Yelizavetpol) quberniyalarında azərbaycanlıların soyqırımı (1918-1920)” mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. V.Abişov Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökumətinin yaratdığı Fövqəladə Tədqiqat Komissiyasının sənədlərinə görə Bakıda 12, Şamaxıda 8, Qubada 4 mindən artıq mülki azərbaycanlının xüsusi vəhşiliklə qətlə yetirildiyini bildirib. Azərbaycanlılara qarşı törədilən soyqırımın əsas təşkilatçıları bolşevik maskası taxmış daşnaklar-Şamuyan, Mikoyan və digər ermənilər idi. Soyqırım yalnız Arazdan quzeydəki ərazilərimizdə deyil, Güney Azərbaycanın Maku, Səlmas, Urmu, Xoy və digər şəhərlərində də həyata keçirilib. İran tarixçilərinin son tədqiqatları göstərir ki, erməni silahlı dəstələri 1918-ci ildə Güney Azərbaycanda 176-200 min nəfər arası türk-müsəlman əhalini qətlə yetirib. Tarix üzrə fəlsəfə doktoru Natiq Məmmədzadə “Stepan Şaumyan 1918-ci ilin yazında azərbaycanlıların soyqırımının baş təşkilatçısı kimi” mövzusunda məruzə edib. Natiq Məmmədzadə qeyd edib ki, həmin dövrə aid olan çoxsaylı sənədlər ermənilərin azərbaycanlıları kütləvi şəkildə qətlə yetirilməsinin məqsədli şəkildə törədilən soyqırım hadisəsi olduğunu sübut edir. N.Məmmədzadə 1918-ci ildə azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilən soyqırımın o vaxtki dövlət qurumu olan Bakı Soveti tərəfindən təşkil edilyini deyib. QHT rəhbərləri Fəridə Əsgərova, Nüşabə Məmmədova, Rauf Zeyni, Mehriban Vəzir, Əkrəm Baydəmirl, Esmira Orucova, Nəsimi Qarabağlı, Faiq İsmayılov, Radə Abbas, Rasim Məmmədov, Zəminə Səfərova və digər şəxslər çıxış edərək mövzuyla bağlı fikirlərini bildiriblər. Konfransda Norveç və Serbiyanın ölkəmizdəki səfirləri, İtaliya, Türkiyə, Belarusiya və Almaniya səfirliklərinin nümayəndələri də iştirak edib.

- **“Heydər Əliyev və Azərbaycanın inkişaf konsepsiyası” mövzusunda elmi-praktik konfrans**

07 may 2018-ci ildə Şuranın təşkilatçılığı ilə ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyinə həsr olunan “Heydər Əliyev və Azərbaycanın inkişaf konsepsiyası” mövzusunda elmi-praktik konfrans keçirilib.

Konfransda açılış nitqi ilə çıxış edən Şura sədri Azay Quliyev bildirib ki, Azərbaycan xalqının görkəmli oğlu, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti hər bir soydaşımız üçün əzmkarlıq, mübarizə və qalibiyyət nümunəsidir. Ulu Öndər 1993-cü ilin iyununda Azərbaycanı böyük bir fəlakətdən xilas etdi, ölkəmizin dünyada layiqli yerini tutması üçün uzun illər çalışdı, müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu kimi ulu tarixin səhifələrinə öz adını qızıl hərflərlə yazdı. Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətinin milli ideyasını konkret ideoloji konseptdə – azərbaycançılıqda ifadə etdi. Azərbaycançılıq ideologiyasına müasir dövlət quruculuğu tələblərinə uyğun yeni məzmun verdi. Azay Quliyev deyib ki, Heydər Əliyev mükəmməl dövlət quruculuğu konsepsiyasını işləyib reallaşdırma bilən nadir və xoşbəxt tarixi şəxsiyyətlərdəndir. Şura sədri vurğulayıb ki, ümummilli liderimiz Heydər Əliyev başladığı böyük dövlət quruculuğunu İlham Əliyev kimi bacarıqlı, müdrik və Azərbaycanın müstəqil dövlətçilik ideallarına sadıq bir şəxsiyyətə etibar etməklə ərazi bütövlüyümüz uğrunda mübarizənin, inkişafın, çiçəklənmənin və firavanlığın davamına tam zəmanət verdi.

Konfransda çıxış edən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Əli Həsənov ulu öndər Heydər Əliyevin dövlətimiz və xalqımız qarşısındakı mühüm xidmətlərindən danışdı. O bildirib ki, Heydər Əliyev 15 ildir ki, aramızda olmasa da, millətini, xalqını sevən, sağlam ruhlu hər bir azərbaycanlının qəlbində yaşayır. Ulu Öndərin Azərbaycan xalqı qarşısındakı böyük xidmətlərinin ön sırasında onun 1993-cü ildə dövlətimizin xilas edilməsi missiyası durur: “Hər il qeyd etdiyimiz 15 iyun - Milli Qurtuluş Günü onun xilaskarlıq missiyasının başlanğıcıdır. Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətini məhv olmaqdan xilas etdi. Xalqımız bu xidməti hər zaman yüksək qiymətləndirir. Azərbaycan dövlətinin xilaskarlıq missiyası məhz Heydər Əliyevin adına yazılıb. Ümummilli Lider 1993-cü ildə azərbaycanlıların birləşdirilməsinə nail olmasaydı, dövlətimizin gələcəyindən danışmaq mümkün olmazdı. Hazırda Azərbaycanda milli birliyə əsaslanan sabitlik var. Ümummilli Liderimiz hələ Naxçıvanda olarkən ziyalılara çağırış edirdi. O qeyd edirdi ki, xalq birləşməlidir. Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısındakı böyük xidmətlərindən biri də xalqımızın birliyinə nail olmasıdır. Onun hakimiyyətə qayıdışından sonra ölkəmizdə bütün sahələrdə inkişaf başladı. Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatının inkişafı Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Heydər Əliyev həmişə deyirdi ki, iqtisadiyyatın təməli sağlam qoyulmalıdır, hər bir vətəndaş özünü orada görməlidir. Bu gün Ulu Öndərimizin siyasi kursunu Prezident İlham Əliyev müvəffəqiyyətlə davam etdirir. Hazırda Azərbaycan regionun aparıcı dövlətidir. Azərbaycan böyük inkişaf dövrünü yaşayır”.

Konfransda Şuranın sifarişi ilə hazırlanmış ümummilli lider Heydər Əliyevə həsr olunan “Alilikdə sadəlik” adlı qısametrajlı sənədli filmin təqdimatı keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının rektoru, akademik Urxan Ələkbərov “Heydər Əliyev və Azərbaycanın inkişaf konsepsiyası: proses və nəticə” mövzusunda geniş məruzə ilə çıxış edib.

Toplantıda QHT rəhbərləri Məhərrəm Zülfüqarlı, Tamam Cəfərova və Mirhəsən Seyidov çıxış edərək Ulu öndər Heydər Əliyevin müasir Azərbaycan dövlətinin qurulmasında və inkişafında göstərdiyi xidmətlərindən danışıblar.

Sonra ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyi münasibətilə Şuranın sifarişi ilə hazırlanmış "Sən dahisən" kompozisiyanın "Avanqard" Kamera orkestrinin, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının Xor kollektivinin və müğənnilər-Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti Heydər Anatollu, bəstəkar İlahə Qismət və solist Orxan Cəlilovun ifasında təqdimatı olub.

- **Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100-cü ildönümünə həsr olunan elmi-praktik konfrans**

23 may 2018-ci ildə Şuranın təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100-cü ildönümünə həsr olunan "Müsəlman Şərqində ilk demokratik respublika" adlı elmi-praktiki konfrans keçirilib. Şura sədri Azay Quliyev konfransda çıxış edərək bildirib ki, 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması xalqımızın dövlətçilik salnaməsinin parlaq səhifələrindəndir: "19-cu əsrdə Azərbaycanın şimal əraziləri Rusiya tərəfindən işğal edilərək pərakəndə xanlıqlar formasında imperiyanın tərkibinə qatılmışdısa, 1918-ci ildə onun tərkibindən vahid, müstəqil və 114 min kv. km ərazini əhatə edən bir dövlət kimi çıxdı. Cümhuriyyət qurucuları intellektual potensialı, xalqına, millətinə olan sevgisi, qaygısı və sədaqəti ilə birləşib Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətini yaratdılar". Azay Quliyev vurğulayıb ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması, İstiqlal Bəyannaməsinin elan olunması böyük zəka, uzaqgörənlik, cəsarət, iradə, qəhrəmanlıq tələb edirdi. Əgər 100 il bundan öncə Azərbaycan Cümhuriyyəti yaranmasa idi, şübhəsiz indiki müstəqil dövlətimiz də olmazdı. Azərbaycan ən yaxşı halda bolşevik inqilabından sonra Rusiyanın bir əyaləti kimi Sovetlərin tərkibinə qatılacaqdı və SSRİ dağılandan sonra isə Rusiya Federasiyasının bir subyektinə çevriləcəkdə. Şura sədri deyib ki, qısa müddətdə milli valyuta, ordu, universitet yaradan, Avropanın bir çox dövlətlərindən və ABŞ-dan fərqli olaraq qadın və kişilərin hüquq bərabərliyini elan edən, qadınlara səs vermək hüququ verən Cümhuriyyət təəssüflər olsun ki, cəmi 23 ay mövcud oldu və Sovet Rusiyasının işğalı səbəbindən süquta uğradı. Azay Quliyev bildirib ki, ümummili lider Heydər Əliyev Cümhuriyyət qurucularının arzularını gerçəyə çevirdi və müstəqilliyimizi əbədi etdi. Cənab Prezident İlham Əliyev isə müstəqil Azərbaycanı daha da gücləndirdi və regionun söz sahibi olan güc mərkəzinə çevirdi.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun direktoru, akademik, Milli Məclisin deputatı Yaqub Mahmudov konfransda geniş məruzə ilə çıxış edib. XX əsrin əvvəllərində Cənubi Qafqazdakı mürəkkəb siyasi vəziyyəti təhlil edən alim IX əsrdə regiona Çar Rusiyası tərəfindən yeni və yad millətin-ermənilərin köçürülməsindən sonra yüz minlərlə azərbaycanlının vəhşiliklə qətlə yetirildiyini diqqətə çatdırıb. Y. Mahmudov qeyd edib ki, Azərbaycanın ziyalıları, igid övladları bütün çətinlikləri aşaraq müstəqil dövlət qurmağa nail olublar. Akademik deyib ki, Azərbaycan xalqı Cümhuriyyəti qurmaqla dünyaya sübut etdi ki, 5 min illik dövlətçilik tarixinə malik bir millət məhv etmək mümkün deyil. Cümhuriyyət qurucuları Azərbaycanı odun içindən çıxararaq qurdular. Yaqub Mahmudov sovet dövründə Azərbaycan tarixinin əksər səhifələrinin saxtalaşdırıldığını, o cümlədən də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə düşmən münasibət bəsləndiyini vurğulayıb. Bu gün isə xalqımızın həqiqi tarixi dərinədən öyrənilir

və dünyaya təqdim olunur: “Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tarixinə, ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin üzə çıxarılmasına və dünyaya çatdırılmasına hər zaman böyük diqqət yetirib. Azərbaycan xalqının bu möhtəşəm tarixinin dünyaya çatdırılmasında ulu öndərin böyük xidmətləri var. Onun tapşırığı ilə Tarix İnstitutu Cümhuriyyət tarixini əhatə edən çoxcildli kitablar nəşr etdirib. Bu gün bu ənənə Prezident İlham Əliyev tərəfindən yaşadılır. Cənab prezidentin göstərişi ilə Cümhuriyyət və azərbaycanlıların soyqırımını ilə bağlı dünyanın müxtəlif yerlərindən yüz minlərlə səhifəlik sənədlər ölkəmizə gətirilərək mütəxəssislərin ixtiyarına verilib”.

Konfransda Şuranın Cümhuriyyətin yaranmasının 100-cü ildönümü münasibəti ilə hazırladığı qısametrajlı filmə baxış keçirilib.

Deputat Fəzail Ağamalı yüksək səviyyəli konfransın təşkilinə görə Şuraya təşəkkürünü bildirərək Şuranın Milli Elmlər Akademiyasının Tarix İnstitutu ilə birgə Cümhuriyyətin tarixi ilə bağlı konfrans keçirməsinin çox faydalı olacağını deyib.

Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli 1918-ci ildə Anadolu və Azərbaycan türklərinin daşnaq-bolşevik qoşunlarına qarşı birgə şəkildə böyük uğurla mübarizə apardığını bildirib. Ə.Hüseynli Qafqaz İslam Ordusunun yaranmasından qabaq da Azərbaycanın müxtəlif ərazilərində təşkilatlanan vətən fədailərinin erməni silahlı dəstələrinə qarşı mübarizədə qəhrəmanlıqlar göstərdiyini vurğulayıb.

QHT rəhbərləri Rauf Zeyni, Təhmasib Novruzov, Samir Adıgözəlli, Radə Abbas, Müğən Əliyev və digər şəxslər çıxış edərək Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tariximizin qürur dolu səhifəsi olduğunu və onun varisi olan bugünkü müstəqil Azərbaycanın daha da qüdrətlənməsi üçün hər bir vətəndaşın çalışmasının lazım olduğunu bildiriblər.

• **Şuranın fəaliyyətə başlamasının 10-cu ildönümü münasibətilə yubiley mərasimi**

22 iyun 2018-ci ildə Şuranın fəaliyyətə başlamasının 10-cu ildönümü münasibətilə yubiley mərasimi keçirilib. Mərasimdə açılış nitqiylə çıxış edən Şura sədri, Milli Məclisin deputatı Azay Quliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan dövlətinin və vətəndaş cəmiyyətinin qurucusu olduğunu bildirib. Azay Quliyev deyib ki, Şuranın yaradılması Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin milli əsaslarının möhkəmləndirilməsi, QHT sektorunun xarici donordan asılılığının minumuma endirilməsi prosesinin başlanğıcı olub. Bununla dövlət sözün yaxşı mənasında QHT sektoruna dəstək verməyə və ona sahib durmağa başladı: “Şuranın yaradılması ilə QHT-hökumət münasibətləri yeni keyfiyyət mərhələsinə qədəm qoydu.QHT-lər dövlət qurumlarının etibarlı tərəfdaşına çevrildilər. Qeyri-hökumət təşkilatı haqqında əvvəlki illərdə olan antihökumət və ya antidövlət assosiasiyası yavaş–yavaş aradan qalxdı. Şura cəmiyyəti maraqlandıran və narahat edən ən müxtəlif problemlərin, ictimai əhəmiyyətli məsələlərin həllinə QHT sektorunu yaxından cəlb edə bildi. Milli maraqların təminatı, ölkəmizin beynəlxalq arenada layiqincə təmsil olunması istiqamətində dövlətçiliyimizə və xalqımıza bağlı olan bütün QHT-ləri səfərbər etdi”. Azay Quliyev vurğulayıb ki, Şuranın yaradılması ilə ixtisaslaşmış milli donor institutunun əsası qoyuldu: “Milli donor sözünü təsadüfən işlətmirəm, çünki Şuraya qədər xarici donolar milli məsələlərə dair heç bir təşəbbüsü dəstəkləməyiblər. Yaxşı xatırlayıram: 1998-ci ildə, düz 20 il bundan öncə Soros fondunun ölkə üzrə direktoru Devit Stabsdan işğal olunmuş torpaqlarımız haqqında beynəlxalq ictimaiyyətin məlumatlandırılması, şəhid ailələrinə və müharibə veteranlarına yardım

edilməsi, hərbi vətənpərvərliklə əlaqədar təşəbbüslərin fond tərəfindən niyə dəstəklənmədiyinin səbəbini soruşdum. O isə açıq şəkildə dedi ki, bu sizin daxili probleminizdir və bizi maraqlandırmır. Şuranın yaranması ilə dövlət məhz xarici donorların imtina etdiyi, lakin ölkəmiz üçün milli məsələ hesab olunan sahələri prioritet sahə elan etdi və bu istiqamətlərə dəstək verməyə başladı". Şura sədri bildirib ki, Azərbaycan mədəniyyətinin dünyada tanıtılması, Xocalı soyqırımına ədalətli qiymət verilməsi və ölkəmizin məruz qaldığı təcavüz aktının ifşa edilməsi istiqamətində Heydər Əliyev Fondunun və şəxsən 1-ci vitse prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən layihələr hər zaman QHT sektoru və Şura üçün nümunə olub: "Bu baxımdan qeyd olunan istiqamətlər üzrə dövlətimizin həyata keçirdiyi siyasətə ictimai dəstək vermək məqsədilə Şura dünyanın 43 ölkəsinin 100-dən çox şəhərində Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi, 1 milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünün həyatı və taleyi, Xocalı soyqırımının dəhşətləri haqqında məlumatları yaymağa və müxtəlif tədbirlər keçirməyə nail olub. Şuranın dəstəyiylə Avropa universitetlərində Qarabağ guşələri yaradılıb, çoxlu sayda və müxtəlif dillərdə filmlər çəkilib, kitablar yazılıb, teatr tamaşaları səhnəyə qoyulub". Azay Quliyev deyib ki, əldə olunan bütün nailiyyətlərə görə yalnız möhtərəm prezidentimiz cənab İlham Əliyevə borcluyuq: "Fürsətdən istifadə edib Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına, demokratik dəyərlərin qorunmasına və QHT-lərə göstərdiyi diqqət və qayğıya görə hörmətli prezidentimiz cənab İlham Əliyevə ictimai sektor adından dərin minnətdarlığımızı bildirir və dövlət başçısını əmin edirik ki, bundan sonra da Şura olaraq milli maraqlarımızın qorunması, vətəndaş cəmiyyətinin güclənməsi, QHT-lərlə hökumət arasında dialoqun və əməkdaşlığın dərinləşməsində üzərimizə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirməyə çalışacağıq".

Yubiley mərasimində Şuranın 10 illik fəaliyyətindən bəhs edən film nümayiş etdirilib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Əli Həsənov çıxışında bildirib ki, Şura ölkədə vətəndaş cəmiyyəti təsisatlarının möhkəmləndirilməsi, dövlət və ictimai sektor arasında əməkdaşlığın səmərəli modelinin tapılması yönündə aparılan axtarışların nəticəsi kimi meydana çıxıb: "Qeyri-hökumət təşkilatlarının iştirakı ilə formalaşdırılmış bu ixtisaslaşmış qurumun əsas vəzifəsi sözügedən konsepsiyada təsbit olunmuş istiqamətlər üzrə üçüncü sektora yardım göstərmək, cəmiyyət həyatının bütün sahələrində qeyri-hökumət təşkilatlarının rolunun artırılmasına nail olmaq idi. Əminliklə qeyd etmək olar ki, Şura qısa müddət ərzində ona bəslənilən ümidləri doğrultmuş, üzərinə düşən missiyanı uğurla yerinə yetirə bilib. Şura bu gün həm vətəndaş təşəbbüslərinin dəstəklənməsində, həm də ictimai fəaliyyətin dövlət maraqları və milli-mənəvi dəyərlərlə uzlaşdırılmasında əhəmiyyətli rol oynayır". Əli Həsənov deyib ki, həm Azərbaycan dövlətinin, həm də xarici donorların ayırıqları qrantlar bu gün şəffaf şəkildə məqsədə uyğun istifadə edilir: "Bu gün Azərbaycanda QHT təmsilçiləri var ki, vəzifə təklif olunur, imtina edirlər. Onlar artıq QHT sahəsində məslək sahibi kimi formalaşıblar. QHT sektorunda fəal insanlar üçün faktiki iş yerləri açılıb. Azərbaycanda 26 il ərzində QHT sektoruna 306 milyon manata yaxın vəsait ayrılıb. QHT Şurası isə ötən 10 il ərzində QHT layihələrinin maliyyələşdirilməsinə 36 milyon manat ayırıb. Maliyyələşdirilən bu layihələrdə 30 minə qədər insan çalışıb. Bunlar Azərbaycanın fəal insanlarıdır və dövlətimizi xaricdən gələn təhlükələrdən elə dövlətin özü qədər qoruyurlar. Çox təəssüf ki, QHT arasında xarici donorların təsiri altına düşən və Azərbaycana qarşı istifadə olunanlar da olub. KİV arasında da belə təsir altına düşən, Azərbaycan əleyhinə yazılar verənlər var. Azərbaycanda sağlam mövqeyə malik QHT bu sektorun 99 faizini təşkil edir".

Azərbaycan Respublikası Milli Məclis sədrinin müavini Bahar Muradova Şuranın fəaliyyətə başlaması ilə ölkənin ictimai həyatında xüsusi canlanmanın yarandığını deyib. Milli Məclisin sədr müavini Şuranın QHT-lərin Azərbaycanın milli maraqlarının istər ölkəmizdə, istərsə də xaricdə effektiv müdafiəsinin təşkilində göstərdiyi xidmətin xüsusilə təqdirəlayiq olduğunu vurğulayıb. Bahar Muradova da Şuranın ötən 10 il ərzində uğurla fəaliyyət göstərdiyini, bu gün QHT-lərin Azərbaycan dövlətinin maraqlarını müdafiə etdiyini bildirib. Milli Məclisin Şura ilə əməkdaşlıq barədə memorandum imzaladığını xatırladan B. Muradova Şuranın təşəbbüsü ilə QHT sektoru ilə əlaqədar irəli sürülən qanun layihələrinin parlamentdə qəbul olunduğunu qeyd edib: "Bu gün heç kəs deyə bilməz ki, vətəndaş cəmiyyəti təşəbbüsləri dəstəklənmir. Bu gün QHT-lər Azərbaycan xalqı və dövləti üçün dövlətimiz kimi məsuliyyət daşıyır".

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycan Respublikasındakı Rezident əlaqələndiricisi, BMT İnkişaf Proqramının və BMT-nin Əhali Fondunun Rezident nümayəndəsi Qulam İsakzai Şuranın 10 il ərzində məhsuldar fəaliyyət göstərdiyini bildirib. Q.İsakzai Şuranın cəmiyyət üçün açıq, şəffaf fəaliyyəti ilə bir çox donora nümunə olduğunu deyərək gələcək fəaliyyətində quruma uğurlar arzulayıb.

Azərbaycan Milli Qeyri-Hökumət Təşkilatları Forumunun prezidenti Rauf Zeyni Şuranın siyasi, milli, dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq bütün QHT-lərin cəmiyyət üçün ictimai aktualıq kəsb edən layihələrini maliyyələşdirməsinin Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti institutları üçün yenilik olduğunu bildirib. MQF prezidenti QHT sektorunun inkişafı sahəsindəki xidmətlərinə görə Şura sədri Azay Quliyevə təmsil etdiyi qurumun Fəxri Fərmanını təqdim edib.

Rəsmi hissə bitdikdən sonra tədbirin bədii hissəsi başlayıb. Mərasim müxtəlif qeyri-hökumət təşkilatlarının rəhbərləri və ya üzvlərdən ibarət sənət adamlarının konserti ilə davam etdirilib.

- **“Qeyri-hökumət təşkilatları və dini icmalar: birgə fəaliyyətin təşkili” mövzusunda konfrans**

30 avqust 2018-ci ildə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQİDK) və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının birgə təşkilatçılığı ilə “Qeyri-hökumət təşkilatları və dini icmalar: birgə fəaliyyətin təşkili” adlı konfrans keçirilib.

Konfransda çıxış edən DQİDK-nın sədri Mübariz Qurbanlı demokratik dövlət quruculuğu prosesində qeyri-hökumət təşkilatlarının (QHT) rolundan danışıb. Bildirib ki, Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ölkəmizdə demokratik proseslərin inkişafında, eyni zamanda, vətəndaş cəmiyyətinin qurulmasında QHT-lər mühüm və əhəmiyyətli rol oynayıblar, bir çox tədbirlər, layihələr həyata keçiriblər. Mübariz Qurbanlı vurğulayıb ki, ölkə qanunvericiliyində QHT-lərin hərtərəfli fəaliyyətini təmin etmək üçün müəyyən qanunlar, qərarlar qəbul edilib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi dövründə bununla bağlı çox mühüm, əhəmiyyətli tədbirlər görülüb. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu gün ölkəmizdə demokratik proseslərin inkişafında QHT-lərin rolunun daha da genişləndirilməsi üçün hərtərəfli tədbirlər həyata keçirilir. Eyni zamanda, müxtəlif ictimai əhəmiyyətli məsələlərin müzakirəsində olduğu kimi, QHT-lər din-dövlət münasibətləri, din modeli, dini maarifləndirmə və digər məsələlərlə əlaqədar müzakirələrdə də DQİDK, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi (QMİ) ilə bir sıra layihələrin həyata keçirilməsində birgə iştirak və əməkdaşlıq edirlər. Diqqətə çatdırılıb ki,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası və DQİDK arasında birgə fəaliyyət haqqında protokol imzalanıb. Bu protokola əsasən hər il müxtəlif tədbirlər keçirilir. QHT-lərin gördüyü işlər, həyata keçirdiyi humanitar tədbirlər təqdirəlayiqdir. Dini radikalizmlə mübarizə tədbirlərindən danışan Komitə sədri qeyd edib ki, DQİDK cəmiyyətin bütün strukturları, o cümlədən QHT və ictimai birliklərlə birgə bir sıra layihələr həyata keçirir. M.Qurbanlı deyib ki, Azərbaycanın bölgələrində gənclərlə, ziyalılarla, bütövlükdə cəmiyyətin müxtəlif təbəqələri ilə daha çox görüşlərə ehtiyac var, biz bu görüşləri daha da artırırıq. Biz gənclərlə görüşürük, bu görüşlərdə milli-mənəvi, islami dəyərlər, müasir dünyamızda din-dövlət münasibətləri, radikalizm və onun fəsadları, dini radikalizmlə mübarizə, dini maarifləndirmə, tolerantlıq, multikulturalizm kimi mövzular müzakirə edilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri, Milli Məclisin deputatı Azay Quliyev mövzunun əhəmiyyətindən danışib. Bildirib ki, dövlət-din-vətəndaş münasibətləri tarix boyu müzakirələrin predmeti olub və sevindirici haldır ki, Azərbaycan bu baxımdan hər zaman nümunə olaraq göstərilir. Azərbaycanın yaratdığı model bu gün dünya tərəfindən təqdir edilir və öyrənilir. Amma bununla yanaşı, əlbəttə çətinliklər, çağırışlar da az deyil. A.Quliyev qeyd edib ki, QHT-lər vətəndaş cəmiyyətinin ən aparıcı komponentidir, bir növ cəmiyyətin lokomotividir. Ona görə də QHT-lər hər zaman dövlət maraqlarının qorunması, ictimai əhəmiyyətli məsələlərin həllində fəallıq nümayiş etdirirlər. Təsadüfi deyil ki, bu fəallığı, ümumi dövlətin inkişafında rolunu nəzərə alaraq on il bundan əvvəl Prezident İlham Əliyev Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasını təsis etdi. Bu təsisat on ildir ki, QHT-lərə ən müxtəlif dövlət dəstəyini təmin edir. QHT-nin milli-mənəvi dəyərlərin təbliğində, qorunub saxlanılmasındakı rolunu vurğulayan A.Quliyev bu sahədə görülən işlərin gündən-günə artdığını deyib. Bildirib ki, Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti institutları dini dəyərlərimizin qorunması və təbliğində hər zaman milli və dövlətçilik maraqlarımızdan çıxış edir, və ölkəmizdə əsrlərdən bəri mövcud olan multikultural ənənələrin davamlılığına öz töhfələrini verir. Dövlət QHT-lərin bu istiqamətdəki fəaliyyətini nəinki təqdir edir, eyni zamanda, onların bu sahədəki istənilən təşəbbüsünə maliyyə dəstəyi verir. Şura təkcə son illər dini radikalizmlə mübarizə çərçivəsində maarifçilik işinin aparılması üçün QHT-lər tərəfindən təqdim olunan 62 layihəni maliyyələşdirib. Şura ilə Komitənin birgə əməkdaşlığı ənənə halı alıb və biz mütəmadi olaraq birgə tədbirlər təşkil edir və bir çox mövzularda fəaliyyətimizi əlaqələndiririk. Dini savadı mükəmməl olan ekspert və mütəxəssislərin hazırlığına xüsusi diqqət verilməlidir. A.Quliyev qeyd edib ki, bu gün cəmiyyətimizi narahat edən əsas məsələlərdən biri dini radikalizmdir. Dini radikalizm Azərbaycan üçün yeni termindir. Azərbaycanda dini radikalizm heç vaxt olmayıb. Lakin bu, xaricdən süni yolla ixrac edilən ideologiya olduğundan cəmiyyəti düşündürərək narahat etməkdədir. Çünki Azərbaycanda tarixən başqa dinlərə tolerant yanaşılıb, müxtəlif təriqətlər arasında harmoniya qorunub və radikalizmə gətirib çıxaracaq amillər olmayıb və indi də yoxdur.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədrinin müavini Fuad Nurullayev, Bakı şəhəri Dağ yəhudiləri dini icmasının rəhbəri Milix Yevdayev, DQİDK yanında İctimai Şuranın sədri, Konstitusiyaya Araşdırmalar Fondunun rəhbəri Əliməmməd Nuriyev, "Din və Demokratiya Mərkəzi" İctimai Birliyinin sədri Nəriman Qasımzadə, Milli QHT Forumunun prezidenti Rauf Zeyni, Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondunun prezidenti Umud Mirzəyev, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv Dövlətlərin Jurnalistləri Assosiasiyasının sədri Fazil Abbasov və digər QHT sədrləri dini maarifləndirmə işinin artırılmasının, cəmiyyətdə radikallığa şərait yaradan halların aradan qaldırılması istiqamətində hamının səfərbər olmasının, mövcud dini sabitliyi və dini dəyərləri qoruyub saxlamağın

əhəmiyyətini vurğulayıblar. Konfransda gənclərimizin radikalizmdən uzaqlaşdırılması, onlarda vətənpərvərlik hissənin aşılması, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılması istiqamətində vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə birgə müxtəlif layihələrin reallaşdırılmasının vacibliyinə toxunulub, faydalı təkliflər irəli sürülüb.

- **Bakının işğaldan azad olunmasının 100 illiyinə həsr olunmuş konfrans**

13 sentyabr 2018-ci ildə Şura 1918-ci il 15 sentyabrda Bakının düşmən işğalından azad olunmasının 100 illiyinə həsr olunmuş konfrans keçirib. Şuranın icraçı direktoru Fərasət Qurbanov Bakının işğaldan azad olunması hadisəsinin XX əsr Azərbaycan tarixinin ən şərəfli səhifələrindən biri olduğunu deyib. F.Qurbanov qeyd edib ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti 1918-ci ilin iyunun 4-də Osmanlı imperatorluğu hökuməti ilə dostluq müqaviləsi imzalayıb. Sənəddə qeyd olunurdu ki, “ölkənin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün, əgər ehtiyac olarsa, Osmanlı hökuməti Azərbaycan Respublikasına hərbi yardım göstərməyi öz üzərinə götürür”. Osmanlı hökuməti üzərinə götürdüyü öhdəliyi yerinə yetirərək yenidən yaranan qardaş Azərbaycan dövlətinə hərbi yardımını əsirgəmir. 1918-ci ilin iyunundan Qafqaz İslam Ordusu ərazilərimizin işğaldan azad edilməsi istiqamətində hərəkətə keçir. 1918-ci il sentyabrın 15-də Qurban bayramı günündə Bakı işğalçılardan azad edilir. İcraçı direktor bildirib ki, 1918-ci ilin sentyabrında Bakı azad edilməsəydi, bu şəhərin indi Azərbaycanın paytaxtı olması sual altında qalardı. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökumətinin Bakıya köçməsilə dövlətimizin qarşısındakı böyük təhlükə sovuşmuş oldu. Bakının xilasını, onun milli şəhər simasının bərpa edilməsi Azərbaycan adlı dövlətin əbədi varlığına hesablanmış tarixi zəfər idi. Bakının azad edilməsi zamanı şəhid olanların ruhu qarşısında bizlər hər zaman borcluyuq. F.Qurbanov həmçinin, deyib ki, Azərbaycan xalqının döyüşkənlik ruhu bu gün də yüksəkdir və cənab Ali Baş Komandanın əmri olacağı təqdirdə işğal altında olan torpaqlarımızı düşməndən azad etməyə hazırdır.

"Qafqaz İslam Ordusu: missiyası və əhəmiyyəti" mövzusunda məruzə ilə çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının tarix kafedrasının müdiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Firdovsiyyə Əhmədova bildirib ki, 100 ildən artıq müddətdə ordusu olmayan, hərbi xidmətə çağrılmayan xalq daşnaq-bolşevik qoşunlarına qarşı vuruşa-vuruşa özünə ordu qurdu. Qafqaz İslam Ordusunun qurulması eyni zamanda türk-müsəlman əhalinin məruz qaldığı soyqırımını da dayandırmış oldu. 14 sentyabrdan başlayaraq 36 saat savaştan sonra Bakı işğaldan azad olundu: "Təsadüfi deyilki, Bakısız Azərbaycan başsız bədəne bənzədilirdi. Bu bir daha Bakının Azərbaycan üçün nə qədər mühüm əhəmiyyət daşıdığını göstərir".

AMEA-nın Qafqazşünaslıq İnstitutunun əməkdaşı, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Elnur Kəlbizadə isə konfransda "Bakının işğaldan azad edilməsinin tarixi əhəmiyyəti" mövzusunda məruzə edib. E. Kəlbizadə deyib ki, Azərbaycan Milli Şurası, aydınlarımız dövlətimizin varlığı üçün Azərbaycana milli mənafe baxımdan ən yaxın dövlətlə qaradaş Osmanlı dövlətiylə əməkdaşlığa getdilər və bununla da Azərbaycanın müstəqilliyini, ərazilərinin işğaldan azad olunmasını təmin etdilər: "Bakı işğaldan azad olduğuna və milli hökumətimiz bura köçdüyünə görə birinci dünya müharibəsinin qaliblərindən olan ingilislərin hərbi birləşmələri paytaxtımıza gələndə Cümhuriyyəti de-fakto qanuni hökumət kimi qəbul etməli oldular. Qafqaz İslam Ordusunun bu zəfərini, tarixi xidmətini unutmaq mümkün deyil".

Filmin rejissoru Elşən Qəni bildirib ki, film o dövrün ən az tədqiq olunmuş hadisəsinə, Azərbaycan tarixinin çox şanlı səhifələrindən birinə - Müsüslü döyüşlərinə həsr olunub.

Filmin ideya müəllifi olan Şura üzvü Sahib Məmmədov Şuranın maliyyə dəstəyilə Vətəndaş Təşəbbüsləri və İnsan Hüquqları İctimai Birliyinin “Bakının düşmən işğalından azad olunmasına açılan yol: Müsüslü döyüşü” adlı layihə çərçivəsində hazırlanan bu film XX əsr tariximizin mühüm bir səhifəsinin qaranlıq məqamlarının aradan qaldırılmasına və obyektiv həqiqətlərin təbliğinə həsr edildiyini qeyd edib.

Konfransda “Qələbəyə gedən yol – Müsüslü döyüşləri” adlı sənədli filmin nümayişi keçirilib. General-leytenant Yaşar Aydınmırov, QHT rəhbərləri Akif Nağı, Niyaməddin Orduxanlı, Etibar Məmmədov, Məhərrəm Zülfüqarlı, Umud Rəhimoğlu, Aqil Camal, Fariz Xəlili və digər şəxslər tariximizin hər zaman qürurla xatırlanan dövrünə həsr olunan filmin izləyicilər, xüsusilə gənc nəsil üçün mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirərək Şuraya və yaradıcı heyətə təşəkkürlərini bildiriblər.

- **Şura ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Uşaq Fondu (YUNİSEF) arasında Anlaşma Memorandumunun imzalanması**

2 oktyabr 2018-ci ildə Şura Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Uşaq Fondu ilə (YUNİSEF) Anlaşma Memorandumu imzalayıb. Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərəsət Qurbanov Şuranın YUNİSEF-lə əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsi imkanlarını ətraflı müzakirə etdiklərini bildirib. F.Qurbanov imzalanan Memorandumun iki qurum arasındakı əməkdaşlığın çərçivəsini müəyyən etdiyini deyib. İcraçı direktor Memorandumun birgə təlim və seminarlar təşkil edərək təcrübə mübadiləsini, Şura Katibliyinin əməkdaşlarının və yerli mütəxəssislərin bilik, bacarıqlarının artırılmasını, uşaq hüquqlarının müdafiəsini və digər məsələləri özündə əks etdirdiyini vurğulayıb. Şura üzvü Nərgiz Xələf bu Memorandumun onun təmsil etdiyi ailə, qadın və uşaq məsələləri qrupuna aid QHT-lərin davamlı fəaliyyətinə müsbət təsir edəcəyinə inandığını bildirib.

YUNİSEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbərinin müavini Min Yuan Şura ilə əməkdaşlıq çərçivəsində müxtəlif sahələr üzrə QHT-lərin inkişafına töhfə verməyi nəzərdə tutduqlarını deyib. Xanım Yuan YUNİSEF xüsusilə ailə, uşaq, gənclər mövzularında Şura ilə birgə tədbirlərin keçirilməsində maraqlı olduğunu qeyd edib.

- **Şuranın 10 illiyi və regionların inkişafında QHT-lərin rolu mövzusunda ictimai müzakirələr**

15 oktyabr 2018-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası fəaliyyətə başlamasının 10 illiyi və regionların sosial-iqtisadi inkişafında QHT-lərin rolu mövzusunda Şəki şəhərində ictimai müzakirə keçirilib. Toplantını açan Şəki şəhər icra hakimiyyətinin ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdir müavini Sadiq Yusifov Şuranın dəstəyilə ölkə QHT-lərinin milli maraqlarımızın qorunması və ictimai maarifləndirmə istiqamətində gördüyü işlərin təqdirəlayiq olduğunu bildirib. O, Şuranın regionlarda da yerli QHT və icra qurumları ilə səmərəli əməkdaşlıq münasibətləri qurduğunu diqqətə çatdırıb.

16 oktyabr 2018-ci ildə eyni adlı tədbir Şəmkir şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilib. Tədbirdə çıxış edən Şəmkir rayon icra hakimiyyətinin başçısı

Alimpaşa Məmmədov rəhbərlik etdiyi rayonda QHT-lərlə qurulmuş səmərəli əməkdaşlıq münasibətlərindən və ictimai təşkilatların fəaliyyətinin əhəmiyyətindən danışib. A. Məmmədov Şuranın dəstəyilə ölkə QHT-lərinin milli maraqlarımızın qətiyyətlə qorunması işində yaxından iştirak etdiyini vurğulayıb. İcra başçısı Şuranın fəaliyyətinin 10 illiyi münasibətilə bütün ictimai sektoru təbrik edərək uğurlar arzulayıb.

Növbəti tədbir 18 oktyabr 2018-ci il Ucar şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilib. Ucar rayon icra hakimiyyətinin başçısının müavini Şəhla Abdulayeva QHT-lərin ictimai problemlərin həllində mühüm rola malik olduğunu bildirib. O, regionlarda ictimai birliklərin fəaliyyətinin xüsusi ilə faydalı olduğunu deyib. Ş. Abdullayeva Şuranın dəstəyilə QHT-lərinin milli maraqlarımızın qorunması işində göstərdiyi fəallığın təqdirəlayiq olduğunu vurğulayıb. Şura üzvü Sahib Məmmədov ölkəmizdə QHT-lərin keçdiyi inkişaf yolundan danışaraq Şuranın yaranmasından sonra onların cəmiyyəti narahat edən ictimai problemlərin həllində və milli maraqlarımızın qorunmasında mühüm aktorlara çevrildiyini deyib. Toplantıda Şuranın dəstəyilə çəkilməmiş "Qələbəyə gedən yol - Müsüslü döyüşləri" filmi də nümayiş etdirilib.

Eyni adlı tədbir 24 oktyabr 2018-ci ildə Bərdə şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilib. Bərdə rayon icra hakimiyyətinin baş məsləhətçisi Fəxrəddin Əzizov Şuranın dəstəyilə QHT-lərin milli maraqlarımızın qorunması üçün göstərdiyi fəallığın təqdirəlayiq olduğunu vurğulayıb. Şura üzvü Emin Həsənli hazırda QHT-lərin cəmiyyətin ayrılmaz tərkib hissəsinə çevrildiyini və ictimai problemlərin həllində fəal rol oynadığını deyib. O, Şuranın maliyyə dəstəyilə vətənpərvərliyin təbliği, qaçqın və məcburi köçkünlər, veteran və şəhid ailələri ilə bağlı həyata keçirilən layihələr haqqında danışib.

Keçirilən bütün toplantılarda məruzə ilə çıxış edən Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov vurğulayıb ki, Şuranın yaranması əsasını ulu öndər Heydər Əliyevin qoyduğu müstəqil Azərbaycan dövlətinin vətəndaş cəmiyyətinə olan yüksək diqqətinin təzahürüdür: "Cənab prezident İlham Əliyevin fərmanı ilə Şuranın yaradılması Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin milli əsaslarının möhkəmləndirilməsi, QHT-lərin xarici donor asılılığından qurtarılmasının başlanğıcı idi. Demokratiya yolunda inamla addımlayan ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyəti institutlarının gücləndirilməsi və onların fəaliyyətinin müasir beynəlxalq standartlar səviyyəsində tənzimlənməsi bu gün dövlətimizin əsas prioritetlərindəndir". İcraçı direktor deyib ki, 10 illik fəaliyyəti dövründə Şura qarşısında duran vəzifələrin layiqincə yerinə yetirilməsi üçün cəmiyyətdə böyük ictimai səfərbərlik işi aparıb. Bu illər ərzində Şuranın maliyyələşdirdiyi 4500-dən çox layihə çərçivəsində ictimai əhəmiyyət kəsb edən bir çox problemlərin həlli istiqamətində mühüm işlər görülüb. Cəmiyyətin ayrı-ayrı sahələrini əhatə edən dövlət proqramlarına fəal ictimai dəstək təmin edilib. F.Qurbanov bildirib ki, Azərbaycanın milli maraqlarının təminatı və ölkəmiz haqqında obyektiv məlumatların dünya ictimaiyyətinə çatdırılması işində prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasətə ictimai dəstək vermək məqsədilə Şuranın maliyyə yardımı ilə QHT-lər müxtəlif ölkələrdə 200-dən çox layihə həyata keçirib. Bu layihələr çərçivəsində Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünlər, Xocalı soyqırımını haqqında məlumatlar müxtəlif ölkələrə yayılıb. Avropa universitetlərində Qarabağ guşələri yaradılıb, Azərbaycanın üzleşdiyi ən böyük problem - ərəzi bütövlüyünün pozulması ilə bağlı filmlər çəkilib, saytlar və kitablar hazırlanıb. Şuranın dəstəyi ilə milli QHT-lərimiz BMT-də, Avropa Parlamentində, Avropa Şurasında, ATƏT-də və bir sıra digər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarda ölkəmizi layiqincə təmsil edirlər". Katibliyin icraçı direktoru bildirib ki, ötən dövrdə Şura ölkə QHT-ləri üçün təkçə milli donor deyil, həm də etibarlı tərəfdaş rolunda çıxış edib. Fərasət Qurbanov Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına,

demokratik dəyərlərin qorunmasına və QHT-lərə göstərdiyi yüksək diqqət və qayğıya görə prezident İlham Əliyevə ictimai sektor adından dərin minnətdarlığını bildirib.

Tədbirin sonunda iştirakçıların sualları cavablandırılıb, həmçinin onlara Şuranın fəaliyyətinin 10 illiyinə həsr edilən kitab təqdim olunub və Şuranın 10 illik fəaliyyətindən bəhs edən film nümayiş edilib.

Şuranın yeni elektron xidmətləri

28 noyabr 2018-ci ildə Şuranın sədri, Milli Məclisin deputatı Azay Quliyev QHT-lər üçün təşkil etdiyi ictimai dinləmədə Şuranın tətbiq edəcəyi yeni elektron xidmətlərlə bağlı ətraflı məlumat verib. O, öncə tədbir iştirakçılarına Şurada indiyə qədər mövcud olan elektron xidmətlər haqda məlumat verib. Qeyd olunub ki, Şuranın təklif etdiyi elektron xidmətlərdən:

1. Layihələrin qəbulu (e-ərizə);
2. Layihələrin ekspertizası (Ekspertiza);
3. Apelyasiya müraciətlərinin qəbulu (Apelyasiya);
4. Hesabatların qəbulu (E-hesabat);
5. Dövlət orqanları tərəfindən QHT-lərə qrant verilməsinin Şura ilə razılaşdırılması (Şura ilə layihələrin razılaşdırılması);
6. Elektron müraciət (E-müraciət);
7. qhtxeber.az saytı elektron informasiya proqramları mövcuddur.

2019-cu ildən etibarən tətbiq ediləcək yeni xidmətlər isə aşağıdakılardır:

1. Layihələrin vətəndaşlar tərəfindən onlayn qiymətləndirilməsi (e-vətəndaş)
2. Şuranın layihələri onlayn qiymətləndirməsi
3. Müqavilə bağlanması üçün sənədlərin elektron qəbulu və "E-növbə" xidməti
4. Layihələrin idarə edilməsi və e-hesabat proqramı
5. QHT layihələrinin hesabatlıq vəziyyətinin onlayn müşahidəsi
6. Konsultativ dəstək üzrə onlayn xidmət
7. QHTinnovasiya.az saytı
8. Apelyasiya komissiyasının iclasında onlayn iştirak
9. "QHT Şurası" mobil tətbiqetmə proqramı
10. Çağrı mərkəzi
11. Kadrların idarə olunması proqramı
12. Əməkdaşların fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi proqramı
13. Tapşırıqların icrasına nəzarət proqramı

Daha sonra yeni yaradılan xidmətlər və proqramlar haqda ətraflı məlumat verilərək, ictimaiyyətə təqdim olunub.

"Layihələrin vətəndaşlar tərəfindən onlayn qiymətləndirilməsi" - proqramı 2019-cu ilin 2-ci qrant müsabiqəsindən etibarən ilk dəfə tətbiq olunacaq. Bu proqram, ekspertlərlə yanaşı, ölkənin bütün vətəndaşlarına müsabiqəyə təqdim olunan QHT layihələrinin qiymətləndirməsində bilavasitə iştirak etmək imkanı yaradacaq. Belə ki, qiymətləndirmədə iştirak üçün hər bir vətəndaş, Şuranın e-qht.az elektron xidmətlər portalında yaradılmış "Vətəndaşların layihələri qiymətləndirməsi" bölməsində qeydiyyatdan keçib, Şuranın müəyyən etdiyi müsabiqə mövzularının istənilən birinə daxil olaraq layihələrlə tanış olub, rəy verib, qiymətləndirə bilər. Vətəndaş, maliyyələşdirilməsini məqsədemüvafiq hesab etdiyi layihə haqqında gəlidiyi nəticəni rəy

bölməsində əsaslandırır və bununla da belə rəylərin (minimum 20 bal, 1 bal 3 rəydir) toplandığı layihənin maliyyələşdirilməsi Şuraya tövsiyə olunmuş hesab edilir.

Şuranın layihələri onlayn qiymətləndirməsi proqram təminatı Şura üzvlərinə müsabiqədə iştirak edən QHT-lər, onların təqdim etdiyi layihə sənədləri, ekspert və vətəndaş qiymətləndirməsi haqqında məlumat, Şura katibliyinin arayışı ilə onlayn qaydada tanış olmaq imkanı yaradır. Şura üzvləri təqdim olunan sənədlərlə tanış olduqdan və onları təhlil etdikdən sonra bu proqram vasitəsilə hər bir layihəyə dair onlayn qaydada əsaslandırılmış rəy verir.

Şura tərəfindən təqdim edilən növbəti yenilik - müqavilə bağlanması üçün sənədlərin elektron qəbulu və e-növbə xidmətidir. Təqdim olunan yeni elektron xidmət müsabiqə qalibi olmuş QHT-lərin Şura Katibliyi ilə qrant müqaviləsini imzalaması üçün müvafiq sənədlərin elektron qaydada razılaşdırılması və bu proses başa çatdıqdan sonra müqavilə bağlanması vaxtını QHT-lərin sərbəst seçə bilməsi məqsədilə yaradılır. Bu xidmət vasitəsilə qrant müqaviləsinin bağlanması üzrə aidiyyəti sənədlərdə müvafiq düzəlişlərin aparılmasını və müqavilənin imzalanması üçün dəqiq vaxtın müəyyənləşdirilməsini, beləliklə, bütün prosesin “vahid pəncərə” sistemi üzrə həyata keçirilməsi təmin edilir. Bununla da, Şura ilə QHT arasında müqavilə bağlanması üçün zəruri olan sənəd dövriyyəsi tam şəkildə elektronlaşır. Şura ilə QHT-lər arasında kommunikasiyanı daha rahat və asanlaşdırmaq, vaxt itkisinin və əlavə resursların cəlb edilməsinin qarşısını almaq, şəffaflığı daha da artırmaq elektron xidmətin digər üstünlüklərindəndir.

Layihələrin idarə edilməsi və e-hesabat proqramı-Şuranın təqdim etdiyi növbəti yenilikdir. Əslində, Şura tərəfindən 2013-cü ildən etibarən QHT layihələri üzrə hesabatların elektron qəbulu məqsədilə e-hesabat proqram təminatı yaradılıb. Bu proqram icra olunan layihələrin nəticələri üzrə təsviri və maliyyə hesabatlarının qəbulu prosesini həyata keçirir. Lakin, Şuranın apardığı müşahidələr və monitorinqlər, etdiyi təhlillər, eləcə də, QHT-lərdən daxil olan təkliflər layihələrin idarə edilməsi və hesabatların qəbulu üzrə elektron proqramın yenilənməsini və təkmilləşdirilməsini zəruri edirdi. Buna görə, 2019-cu ildən etibarən Şuranın göstərdiyi elektron xidmətlərin keyfiyyətinin və funksionallığının daha da artırılması, yuxarıda qeyd olunan problemlərin aradan qaldırılması, eyni zamanda xidmətin digər elektron xidmətlərlə inteqrasiya olunaraq vahid mərkəzdə cəmlənməsi məqsədilə “Layihələrin idarə edilməsi və e-hesabat” adlı yeni proqram tətbiq ediləcək. Bu proqrama görə, QHT layihələrinin idarəedilməsi və hesabatların (təsviri və maliyyə) qəbulu tamamilə elektronlaşdırılacaq və vahid baza üzərindən aparılacaq. Bundan başqa, proqram layihələrin yekunlarına dair müvafiq statistika və ümumiləşdirmələrin aparılmasını təmin edəcək. QHT-lər Şuranın bütün elektron xidmətlərinə vahid şifrə ilə giriş imkanı əldə edəcəklər. Layihə idarəedilməsi və hesabatların qəbulu ilə bağlı yazışmalar eyni zamanda QHT-lərin e-mail ünvanlarına avtomatik olaraq göndəriləcək ki, bu da qarşılıqlı əlaqələrin operativliyini yüksəldəcək və kommunikasiyada olan bütün çətinlikləri aradan qaldıracaq.

Şuranın təklif etdiyi növbəti önəmli və böyük yeniliklərdən biri “QHT layihələrinin hesabatlıq vəziyyətinin onlayn müşahidəsi” proqramıdır. Bəlli olduğu kimi, hazırda QHT-lərin hesabatlıq vəziyyətində bir sıra nöqsanlar və çatışmazlıqlar müşahidə olunur. Belə ki, bəzi QHT-lər hesabatları qrant müqaviləsində qeyd olunan vaxtda və tələblərə uyğun səviyyədə təqdim etmir. Həmçinin, hesabatda aşkarlanan nöqsanların aradan qaldırılması müəyyən olunmuş müddətdə həyata keçirilmir. Nəticədə, Şuranın layihələrin idarəedilməsi qaydalarının müvafiq tələbləri və hesabatların vaxtında təqdim olunması ilə bağlı müqavilə öhdəlikləri pozulur. Bu səbəbdən QHT hesabatlığında yol verilən nöqsan və çatışmazlıqları aradan qaldırmaq, bu sahədə ictimai nəzarəti təmin etmək,

QHT-lərin məsuliyyətini və hesabatlıq intizamını gücləndirmək məqsədilə yeni onlayn müşahidə proqramı yaradılır. Bu proqram vasitəsilə QHT nümayəndələri və digər vətəndaşlar bütün layihələr üzrə hesabatlıq vəziyyətini onlayn müşahidə edə biləcəklər. Hesabatın təqdim olunma müddəti Şura ilə QHT arasında imzalanmış qrant müqaviləsində təsbit olunur.

Hesabatın gecikdirilməsi ilə bağlı aşağıdakı məhdudiyət tədbirlərinin tətbiqi nəzərdə tutulur:

1. 5 iş günündən – 15 iş gününədək gecikdirildiyi halda rəsmi xəbərdarlıq edilir;
2. 16 iş günündən – 30 iş gününədək gecikdirildiyi halda layihənin icrasına ayrılan maliyyə vəsaitinin sonuncu tranşı ödənilmir və Şuranın növbəti qrant müsabiqəsində iştirak etmək hüququndan məhrum edilir;
3. 31 iş günündən – 60 iş gününədək gecikdirildiyi halda 1 il müddətinə Şuranın elan etdiyi müsabiqələrdə iştirak etmək hüququndan məhrum edilir;
4. 61 iş günündən artıq gecikdirildiyi halda 2 il müddətinə Şuranın elan etdiyi müsabiqələrdə iştirak etmək hüququndan məhrum edilir və ayrılmış vəsaitin qaytarılması üçün müvafiq tədbirlər görülür.

“Konsultativ dəstək üzrə onlayn xidmət” Şuranın növbəti ildən tətbiq edəcəyi yenilikdir. Belə ki, Şura 2019-cu ildən etibarən layihə təkliflərinin hazırlanması və təqdim olunması, layihələrin idarə edilməsi, mühasibatlıq, hüquq məsələləri, beynəlxalq əlaqələr, ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulması, QHT-lərin təsis sənədlərinin hazırlanması, QHT-lərin idarə olunması və QHT fəaliyyətinə aid olan digər mövzular üzrə konsultativ xidməti *onlayn* formada təşkil edəcək. Bununla yanaşı, konsultativ xidmətin mövzuları QHT-lərin istək və təklifləri əsasında da müəyyən ediləcək. Bu xidmət Şuranın rəsmi feyzbuq səhifəsi üzərindən canlı yayımlanacaq və müzakirələrin interaktivliyi təmin ediləcək. Müzakirə olunacaq mövzu barədə QHT-lərə sosial şəbəkələr vasitəsilə məlumat veriləcək. Onlayn konsultativ xidmət hər həftənin müəyyən günü (indiki halda çərşənbə günü, saat 15:00-dan 16:00-dək) təşkil olunacaq. Bundan başqa, QHT nümayəndələri onları maraqlandıran sualları istənilən zaman Şuranın rəsmi feyzbuq səhifəsinin ismaric qutusuna ünvanlaya bilər.

QHTInnovasiya.az saytının yaradılmasında məqsəd QHT layihələrində ideya qıtlığı və problemlərin həllinə bəsit yanaşmaların aradan qaldırılması, QHT sektorunun artan tələbatını qarşılamaq, mövcud çağırışlara cavab vermək, Azərbaycanın milli maraqlarını ölkə daxilində və xaricində yüksək səviyyədə təmsil etmək məqsədilə mövcud kadrların potensialını səfərbər etmək və yeni kadr hazırlığını həyata keçirmək, QHT sektorunda çalışan və ya çalışmaq istəyən çoxsaylı könüllülər haqqında məlumat bazasını hazırlamaq və onları vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına və dövlət quruculuğu prosesinə yaxından cəlb etməkdən ibarətdir. Saytın strukturu əsasən İdeya bankı, Kadr bankı, Könüllü bankı, Ekspert bankı və Təlim Bankı bölmələrindən ibarət olacaq.

Şura tərəfindən təklif olunan növbəti yenilik, QHT təmsilçilərinin, vətəndaşların Apelyasiya komissiyasının iclasında onlayn iştirak imkanını yaratmaqdır. Məlum olduğu kimi, şəffaflığı və ədalətliliyi təmin etmək üçün Şuranın Apelyasiya komissiyası qrant müsabiqələrinin nəticələri ilə bağlı Şuranın qəbul etdiyi qərardan narazı qalan QHT-lərin müraciətlərinə baxır. Komissiyaya müraciətlər onlayn şəkildə qəbul edilir. Apelyasiya komissiyasının iclasları QHT nümayəndələrinin bilavasitə iştirakı ilə Şuranın inzibati binasında keçirilir. Komissiyanın iclaslarına müstəqil ekspertlər və KİV nümayəndələri dəvət olunur. Bir sıra hallarda sağlamlıq imkanları məhdud olan, o cümlədən regionlarda fəaliyyət göstərən QHT nümayəndələri Apelyasiya komissiyasının iclaslarında şəxsən iştirak etməkdə çətinlik çəkirlər. Bu səbəbdən Şura 2019-cu ildən etibarən sağlamlıq imkanları məhdud olan və regionlarda fəaliyyət göstərən QHT nümayəndələrinə

Komissiyanın iclaslarına birbaşa qatılmadan, onlayn (video görüntülü) şəkildə müzakirələrdə iştirak imkanı yaradacaq.

Şuranın təklif etdiyi növbəti yenilik “QHT Şurası” mobil tətbiqetmə proqramı haqqındadır. Məlumdur ki, Şuranın ictimaiyyətlə əlaqələr və informasiya təminatını həyata keçirmək məqsədilə qurumun *cssn.gov.az* rəsmi internet saytı, *qhtxeber.az* informasiya portalı, *e-qht.az* elektron xidmətlər portalı və eləcə də, Şuranın feyzbüq, twitter və yutub sosial şəbəkələrində səhifələri fəaliyyət göstərir. Şuranın fəaliyyəti, göstərdiyi xidmətlər, tətbiq etdiyi yeniliklər haqqında QHT-ləri və geniş ictimaiyyəti operativ məlumatlandırmaq və onların Şuranın informasiya resurslarından istifadəsini daha da asanlaşdırmaq məqsədilə yeni mobil tətbiqetmə proqramı yaradılıb. Bu proqram mobil telefon istifadəçilərinə onlayn və oflayn rejimdə Şuranın fəaliyyəti haqqında istənilən məlumatla tanış olmaq imkanı verir. Proqramı ödəniş etmədən Google Play Store-dan “QHT Şurası” ifadəsini yazaraq telefona yükləmək olar. Proqramın ən böyük üstünlüyü oflayn rejimdə asanlıqla istifadəsinin mümkünlüyüdür. Bu proqram vasitə ilə QHT-lər və geniş ictimaiyyət üçün Şuranın fəaliyyəti barədə vahid və mərkəzləşdirilmiş qaydada məlumat əldə etmək imkanı yaradılır, qrant müsabiqəsinin elanı, nəticələri və Şura ilə bağlı digər mühüm xəbərlər xüsusi bildiriş formasında proqram istifadəçilərinə dərhal göndərilir. Bununla da Şuranın informasiya təminatı müasir tələblərə uyğunlaşdırılır.

Yeni yaradılan daha bir xidmət, Çağrı mərkəzidir. Bu Mərkəz “Dövlət orqanlarında çağrı mərkəzlərinin fəaliyyətinin təşkili Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarına uyğun təşkil edilir. Mərkəz Şura ilə vətəndaşlar arasında əlaqələrin operativliyi və keyfiyyəti artır, daxil olan zənglərin qeydiyyatı, arxivləşdirilməsi və statistikasının aparılmasını təmin edir.

Kadrların idarə olunması proqramı qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq yaradılır. Bu proqram vasitəsilə Şura üzvləri və Katibliyin əməkdaşlarına aid olan bütün məlumatlar vahid elektron bazada toplanır. Proqram təminatı kadrlar üzrə bütün məlumatların elektron qaydada aparılmasını, sistemləşdirilməsini və idarəetməsini asanlaşdırır, onlar barədə məlumatların operativ qaydada əldə olunmasını və istifadəsini təmin edir.

Əməkdaşların fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi proqramı Katibliyin əməkdaşlarının gündəlik fəaliyyətinin ölçülməsini və qiymətləndirilməsini nəzərdə tutur.

Bu proqram vasitəsilə Katibliyin fəaliyyətinin elmi, inzibati, sosial və hüquqi tənzimləyici əsaslarının təkmilləşdirilməsi, eləcə də işçi heyətin inkişaf ehtiyacları təmin olunması və onların peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması təmin edilir.

Təklif olunan yeni “Tapşırıqların icrasına nəzarət” proqramı tapşırıqların icrasının səmərəliliyinin artırılmasını, icra prosesinə nəzarətin gücləndirilməsini və fəaliyyətin çevikliyi təmin olunmasını nəzərdə tutur. Bu proqram həmçinin tapşırıqların icrasına nəzarəti xeyli asanlaşdırır. Şura Katibliyinin fəaliyyətində funksionallığın daha da artırılması, əmr və tapşırıqların icrasına nəzarətin təmin edilməsi, verilən tapşırıqların icra vəziyyəti ilə bağlı hesabatların əldə edilməsi və təhlillərin aparılması bu proqramın əsas üstünlükləridir.

• Bakı QHT Resurs və Təlim Mərkəzinin fəaliyyəti

Bakı QHT Resurs və Təlim Mərkəzi Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən QHT-lərin təşkilati inkişafın bütün aspektləri üzrə təlim, seminar, tədbir, konfransların keçirilməsini təmin etmək məqsədilə yaradılmışdır. İl ərzində Mərkəzdə bu istiqamətdə bir sıra tədbirlər həyata keçirilib.

Tədbirlər:

- 14 aprel 2018-ci ildə Azərbaycan Arıçılar Assosiasiyasının İdarə Heyətinin yığıncağı keçirilib;
- 17 aprel 2018-ci ildə Azərbaycan Milli QHT Forumunun prezidenti Rauf Zeyninin təşkilatçılığı ilə "MQF-nin inkişafı: reallıqlar və perspektivlər" mövzusunda həsr olunmuş geniş müşavirə keçirilib. Tədbirdə 30 nəfər QHT nümayəndəsi iştirak edib.
- 21 aprel 2018-ci ildə Azərbaycan Arıçılar Assosiasiyasının İdarə heyəti üzvləri təşkilatın strategiyasının hazırlanması məqsədilə müzakirə keçirib.
- 15 may 2018-ci ildə Ailələrə Sosial Dəstək İctimai Birliyi "Vətəndaş cəmiyyətinin inkişafında ailənin rolu" mövzusunda tədbir keçirib. Tədbirdə 20 nəfər QHT nümayəndəsi iştirak edib.
- 15 may 2018-ci ildə Milli QHT Forumunun Monitoring Komissiyasının "Şəffaflıq, ictimai nəzarət və ictimai şuraların fəaliyyəti" mövzusunda tədbiri keçirilib. Tədbirdə dövlət, özəl sektor, QHT və KİV-lərdən ibarət 30 nəfər nümayəndə iştirak edib.
- 23 iyun 2018-ci ildə Leykemiya ilə Mübarizə İctimai Birliyinin leykemiya ilə mübarizəyə dəstək verən könüllülərin görüşü keçirilib. Görüşdə 18 nəfər könüllü iştirak edib.
- 17 iyul 2018-ci ildə Beynəlxalq Diaspora Mərkəzi İctimai Birliyi Gəncə hadisələri ilə əlaqədar ictimai müzakirə keçirib. Tədbirdə QHT və KİV-lərin 23 nəfər nümayəndəsi iştirak edib.
- 31 iyul 2018-ci ildə Azərbaycan Qaçqınlar Cəmiyyəti (AQC) İctimai Birliyi Qərbi Azərbaycan qaçqınlarının 1988-ci il soyqırımının 30-cu və 1948-1953-cü illər deportasiyasının 70-ci ildönümlərinə həsr olunmuş tədbir keçirib. Tədbirdə 25 nəfər QHT nümayəndəsi iştirak edib.
- 17 avqust 2018-ci ildə Azərbaycan Demokratik Tələbə Gənclər Təşkilatı İctimai Birliyi "Yeniyetmə və gənclər arasında erkən nikahlara dair monitoring və sorğunun keçirilməsi, geniş ictimaiyyətin iştirakı ilə sosial aksiyaların təşkili, sosial çarxların hazırlanması və ictimai yayımının həyata keçirilməsi" layihəsi çərçivəsində hazırlanmış sosial çarxların ictimai təqdimatını və layihənin yekunlarına həsr olunan tədbir keçirib. Tədbirdə 17 nəfər QHT nümayəndəsi iştirak edib.
- 20 avqust 2018-ci ildə Vətəndaş Təşəbbüsləri və İctimai Maarifləndirmə İctimai Birliyi "Həsilat Sənayesində Şəffaflıq Təşəbbüsünün regionlarda təsirlərinin öyrənilməsi" layihəsinin təqdimat mərasimini keçirib. Tədbirdə 25 nəfər QHT nümayəndəsi iştirak edib.
- 5 sentyabr 2018-ci ildə Azərbaycan Milli QHT Forumu (MQF), Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondu (BAMF), Beynəlxalq Dialoq və İnkişaf Alyansı (BDİA) İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə "Dünya Azərbaycanlıları ilə bağlı ictimai dinləmələr" Gürcüstanlı soydaşlarımızın vəziyyəti: reallıqlar və perspektivlər" mövzusunda ictimai dinləmə keçirilib. Tədbirdə dövlət, özəl sektor, QHT və KİV-lərin 30 nəfər nümayəndəsi iştirak edib.
- 13 sentyabr 2018-ci il Azərbaycan Milli QHT Forumu (MQF), Beynəlxalq Dialoq və İnkişaf Alyansı (BDİA) İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə "Qafqaz İslam Ordusu: 100 il" mövzusunda həsr olunmuş tədbir keçirilib. Tədbirdə QHT və KİV-lərin 44 nəfər nümayəndəsi iştirak edib.

- 1 oktyabr 2018-ci ildə “Leykemiya ilə Mübarizə” İctimai Birliyinin 12 illik fəaliyyəti ilə bağlı tədbir keçirilib. Tədbirdə QHT və KİV-ləri təmsil edən 32 nəfər nümayəndə iştirak edib.
- 3 noyabr 2018-ci ildə “Leykemiya ilə Mübarizə” İctimai Birliyi Qan xərcəngindən əziyyət çəkən uşaqların sağlamlığının bərpası üçün könüllü hərəkətə başlaması ilə əlaqədar tədbir keçirib. Tədbirdə QHT və könüllülərdən ibarət 33 nəfər nümayəndə iştirak edib.

Təlimlər:

- 13 aprel 2018-ci ildə Avropaya İntegrasiya Mərkəzi İctimai Birliyi “Mərkəzin həyata keçirdiyi layihələr haqqında və təcrübi məsələlər” mövzusunda təlimlər keçirib. Təlimdə 15 nəfər QHT nümayəndəsi iştirak edib.
- 28 aprel 2018-ci ildə Milli QHT Forumunun Uşaq Hüquqları Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə leykemiya, hemofiliya və diabet xəstəliklərindən əziyyət çəkən uşaqların valideyinlərinə psixoloji təlimlər keçirilib. Təlimdə 20 nəfər iştirak edib.
- 11 may 2018-ci ildə İnkişafa Doğru Qadın Təşəbbüsü İctimai Birliyi “Qan qrupuna görə insan şəxsiyyətinin identifikasiyası” adlı təlim keçirib. Təlimdə 30 nəfər iştirak edib.
- 9-10-11 iyul 2018-ci ildə Rəqəmsal İnkişaf İctimai Birliyi “Rəqəmsal alətlərlə gənclərin dayanıqlı inkişaf bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi yönündə tədbirlərin təşkili” mövzusunda həsr olunmuş təlimlər keçirib. Təlimdə 60 nəfər nümayəndə iştirak edib.
- 21 sentyabr 2018-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası QHT-lər üçün “Layihə təkliflərinin hazırlanması” mövzusunda təlim keçirib. Təlimdə 13 nəfər QHT nümayəndəsi iştirak edib.
- 19 oktyabr 2018-ci il Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası QHT-lər üçün “Layihə təkliflərinin hazırlanması” mövzusunda təlim keçirib. Təlimdə 15 nəfər QHT nümayəndəsi iştirak edib.
- 27 oktyabr 2018-ci il Qadın və Uşaq Akademiyası (QUA) İctimai Birliyi "Qadının ictimai rolu niyə yüksəldilməlidir?" mövzusunda seminar keçirib. Seminarda 30 nəfər QHT nümayəndəsi iştirak edib.
- 8 dekabr 2018-ci il Qadın və Uşaq Akademiyası (QUA) İctimai Birliyi “Valideyn və övlad münasibətləri” mövzusunda seminar keçirib. Seminarda 18 nəfər QHT nümayəndəsi iştirak edib.
- 22 dekabr 2018-ci ildə Qadın və Uşaq Akademiyası İctimai Birliyi (QUA) “Normal və xüsusi diqqət tələb edən uşaqlara tibbi qulluğun təşkili” mövzusunda seminar keçirib. Seminarda 28 nəfər QHT nümayəndəsi iştirak edib.

Xidmətlər:

- 25 may 2018-ci ildə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Menecment fakültəsinin tələbələrinin istehsalat təcrübəsi keçirilməsi təşkil olunub.
- 20 aprel 2018-ci ildə Qlobal Əməkdaşlıq və Analitik Araşdırmalar Mərkəzi İctimai Birliyinə təşkilatın təsis sənədlərinin hazırlanmasına köməklik göstərilib.
- 17 avqust 2018-ci ildə Qərbi Azərbaycana Dönüş İctimai Birliyinə təşkilatın təsis sənədlərinin hazırlanmasına köməklik göstərilib.

- 13 dekabr 2018-ci ildə “Beynəlxalq Mədəniyyət Mərkəzi” İctimai Birliyinə təşkilatın təsis sənədlərinin hazırlanmasına köməklik göstərilib.

Cari ildə Bakı Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının Resurs və Təlim Mərkəzində keçirilən tədbirlərdən və Mərkəzin xidmətlərindən 574 nəfər faydalanıb.

Beynəlxalq əlaqələr

• Görüşlər

Ötən illərdə olduğu kimi, 2018-ci ildə də Şura beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığa böyük önəm vermiş və bu məqsədlə Şura sədri cənab Azay Quliyevin qeyd olunan bir sıra beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri ilə görüşləri keçirilmişdir.

01 fevral 2018-ci ildə Şurada UNİCEF-in Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbərliyiylə görüş keçirilib. Görüşdə qonaqlara Şura haqqında ətraflı məlumatın əks olunduğu təqdimat nümayiş etdirilib. Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov, Şuranın yaranma tarixi, strukturu, xidmətləri, qrant elanları, müsabiqənin həyata keçirilməsi qaydaları, idarə olunması, ekspertlər tərəfindən layihələrin qiymətləndirilməsi, qiymətləndirmə meyarları, elektron xidmətlər və digər məsələlər barədə qonaqlara geniş informasiya verib. UNİCEF-in Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Edvard Karvardin Şuranın fəaliyyətindən və QHT-lərə göstərilən xidmətlərdən məmnunluğunu bildirərək qarşılıqlı təcrübə mübadiləsinin faydalı ola biləcəyini qeyd edib. Şura üzvü Nərgiz Xələf UNİCEF və Şura arasında institusional əməkdaşlığın perspektivləri barədə fikirlərini bildirərək deyib ki, gələcəkdə QHT-lər üçün birgə treninqlər də keçirilə bilər. Görüşdə tərəfləri maraqlandıran müxtəlif məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

27 fevral 2018-ci ildə Şura sədri cənab Azay Quliyevin Almaniya Federativ Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı səfiri cənab Mixael Kindsqrab ilə görüşü keçirilib. Görüşdə ölkəmizin və Almaniyanın QHT və Fondlarının əməkdaşlıq imkanları müzakirə edilib.

7 mart 2018-ci ildə Şura Katibliyinin Beynəlxalq əlaqələr, analitik təhlil və ekspertiza bölməsinin baş məsləhətçisi Toğrul Məmmədli Avropa İttifaqının Bakı Nümayəndəliyinin proqram meneceri xanım Aleksandra Nerisanu ilə görüşmüşdür. Nümayəndəliyin ofisində baş tutmuş görüşdə Avropa İttifaqı və Şura arasında institusional yardım və əməkdaşlığa dair Memorandumun imzalanması və Şuranın 10 illiyi ilə bağlı Avropa İttifaqı tərəfdən xüsusi təbrikin çatdırılması mövzuları geniş müzakirə edilib.

27 mart 2018-ci il tarixdə Şuranın sədri cənab Azay Quliyev Avropa Şurasının Azərbaycan Respublikasındakı Ofisinin rəhbəri cənab Zoltan Hernyeşi qəbul edib. Görüşdə vətəndaş cəmiyyətinə dair hazırkı qanunvericilik və Şura ilə Avropa Şurası arasında əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilib.

17 may 2018-ci ildə Şura Katibliyinin baş məsləhətçisi, beynəlxalq əlaqələr, analitik təhlil və ekspertiza bölməsinin rəhbəri Toğrul Məmmədli Yehovanın şahidləri adlı ictimai birliyinin nümayəndələri ilə görüş keçirmişdir.

15 iyun 2018-ci ildə Şura Katibliyinin baş məsləhətçisi, beynəlxalq əlaqələr, analitik təhlil və ekspertiza bölməsinin rəhbəri Toğrul Məmmədli və qurumun daxili nəzarət və qiymətləndirmə üzrə əlaqələndirici Nədimə Rəhimli Avropa İttifaqının Bakı nümayəndəliyinin proqram meneceri xanım Aleksandra Nerisanu ilə görüşüb. Görüşdə

Avropa İttifaqı və Şura arasında institusional yardım və əməkdaşlığa dair Memorandumun imzalanması müzakirə edilib.

27 noyabr 2018-ci ildə Şura sədri Azay Quliyev Norveç İnsan Hüquqları Fondunun direktoru xanım Maria Dahleni qəbul edib. Görüşdə insan hüquq və demokratiya məsələləri sahəsində Şuranın dəstəyi ilə QHT-lər tərəfindən icra olunan layihələr müzakirə olunub.

13 dekabr 2018-ci ildə Şura Katibliyinin beynəlxalq əlaqələr bölməsinin rəhbəri Toğrul Məmmədli Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatının nümayəndəsini qəbul edib. İnsan Alverinə qarşı mübarizə sahəsində QHT-lər tərəfindən icra olunan layihələr eləcədə bu sahədə Şura ilə Beynəlxalq Miqrasiya təşkilatı arasında əməkdaşlıq mövzuları müzakirə olunub.

Keçirilən bütün görüşlərdə qonaqlara Şuranın fəaliyyəti, Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarına verilən dövlət dəstəyi və ikitərəfli əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilmişdir.

• Səfərlər

Mayın 31-də Sloveniyanın Maribor şəhərində yerləşən və müharibə qurbanlarına həsr olunan Dobrava Memorial Park Kompleksi ərazisində Xocalı soyqırımının qurbanlarına həsr olunan xatirə lövhəsinin açılış mərasimi keçirilib. Şuranın sədri, Milli Məclisin deputatı Azay Quliyev Sloveniyanın Dobrava Memorial Park Kompleksi ərazisində Xocalı soyqırımının qurbanlarına həsr olunan xatirə lövhəsinin açılış mərasimində iştirak edib. Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edən xatirə lövhəsinin Mariborda ucaldılması Azərbaycanın Avstriya, Slovakiya və Sloveniyadakı səfirliyinin dəstəyi ilə mümkün olub. Bu layihə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının dəstəyi ilə Sloveniya-Azərbaycan Dostluq Assosiasiyası və Avropada Əlamətdar Qəbiristanlıqlar Assosiasiyasının birgə əməkdaşlığı ilə həyata keçirilib. “Avropa qəbiristanlıqlarının açılış həftəsi” çərçivəsində keçirilən mərasimdə Sloveniya parlamentinin yuxarı palatasının (Dövlət Şurası) sədri Aloys Kovçtsa, Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri, ATƏT PA-nın vitse-prezidenti, millət vəkili Azay Quliyev, Azərbaycanın Avstriya, Sloveniya və Slovakiyadakı səfiri Qalib İsrailov, Azərbaycanın Xorvatiyadakı səfiri Fəxrəddin Qurbanov, “Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcması” İdarə Heyətinin üzvü, professor Fərhad Bədəlbəyli, Maribor şəhərinin meri Andrey Fiştravets, diplomatik korpusun təmsilçiləri, yerli ictimaiyyətin üzvləri və mətbuat nümayəndələri iştirak ediblər. Açılış mərasimində Şura sədri Azay Quliyev, Dobrava Memorial Parkının direktoru, Avropada Əlamətdar Qəbiristanlıqlar Assosiasiyasının prezidenti Lidiya Pliberşek, Sloveniya parlamentinin yuxarı palatasının sədri Aloys Kovçtsa və səfir Qalib İsrailov çıxış ediblər. Şura sədri Azay Quliyev bu layihənin ərəşəyə gəlməsində əməyi keçən bütün qurumlara Milli Məclis və Prezident yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası adından təşəkkür edib. O, qeyd edib ki, Xocalı faciəsi hər bir azərbaycanlı üçün çox ağır bir mövzudur və bu faciəyə beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən obyektiv qiymətin verilməsi mühüm önəm kəsb edir. Holokost və Xocalı soyqırımı arasında bir sıra oxşar xüsusiyyətlər olduğunu diqqətə çatdıran Azay Quliyev bildirib ki, hər iki soyqırımında mülki şəxslər milli mənsubiyyətinə görə hədəf seçilib və qəsdən öldürülüb. Bununla yanaşı, Azay Quliyev hər iki soyqırımına yanaşmada çox ciddi fərqi də mövcudluğunu qeyd edib. O, bildirib ki, Holokosta beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən birmənalı ədalətli qiymət verilib, cinayətkarlar Nürnberq

Tribunalı tərəfindən cəzalarını alıblar. Lakin beynəlxalq ictimaiyyət Xocalı soyqırımı qarşısında susqunluq nümayiş etdirir, ona layiq olduğu ədalətli qiymət verilmir və bu bəşəri cinayəti törədənler cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmayıblar. Xocalı soyqırımını törədən və bunu mətbuatda etiraf edən Ermənistanın keçmiş prezidenti Serj Sarkisyan hələ də layiq olduğu cəzanı almayıb. Bu cür insanlıq əleyhinə və soyqırımı cinayəti törədənler qeyd-şərtsiz cəzalanmalıdır ki, digərlərinə dərs olsun, gələcəkdə belə faciələr bir daha törədilməsin. Lidiya Pliberşek və Andrey Fiştravets çıxışlarında bildiriblər ki, Xocalı faciəsinin qurbanlarına həsr olunmuş xatirə lövhəsi Memorial Parkın genişləndirilməsinin ikinci mühüm mərhələsini təşkil edir. Günahsız insanlara qarşı bəşəri cinayətlərin və müharibələrin ittiham olunduğu bu kimi abidələr gələcək nəsillərə humanizm və sülhpərvər dəyərlərin ötürülməsi, gənc nəsil arasında bu dəyərlərin təbliğ olunmasında mühüm əhəmiyyət daşıyır. Qeyd edilib ki, Memorial Park təkcə yerli ictimaiyyət üçün deyil, beynəlxalq ictimaiyyət üçün açıq olan və bir çox ali dəyərləri özündə ehtiva edən simvolik məkana çevrilib. Aloys Kovştsa çıxışında qeyd edib ki, Azərbaycan və Sloveniya arasında sıx dostluq münasibətləri mövcuddur və 2016-cı ildə ölkə parlamenti tərəfindən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı qəbul edilmiş qərar və həmin sənəddə Azərbaycanın Xocalı şəhərində törədilmiş soyqırımının insanlığa qarşı cinayət olduğunun vurğulanması bu münasibətlərin hansı səviyyədə inkişaf etməsindən xəbər verir. Səfir Qalib İsrailov çıxışında bu abidənin açılmasında iştirak edən bütün tərəflərə öz minnətdarlığını bildirib. O qeyd edib ki, Azərbaycanın Xocalı şəhəri dinc əhalinin yaşadığı sülh şəhəri idi. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən zəbt edilən şəhərdə dinc əhaliyə amansızlıqla divan tutulub, 613 nəfər qətlə yetirilib, 1275 nəfər dinc sakin - qocalar, uşaqlar, qadınlar əsir götürülüb. Bu faciə dünyanın bir çox ölkələri tərəfindən soyqırımı kimi tanınıb. Səfir 2016-cı ildə Milli Sloveniya Parlamentinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin 26 fevral 1992-ci il tarixində Azərbaycanın Xocalı şəhərində törətdiyi soyqırımının insanlığa qarşı cinayət olduğunu tanımasını yüksək addım kimi dəyərləndirib, buna görə bir daha Sloveniya parlamentinə xüsusi təşəkkürünü çatdırıb. O, Xocalı qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış memorial abidənin Avropa mədəni irsinin bir hissəsi kimi qəbul edildiyinə görə Memorial Kompleksin rəhbərliyinə minnətdarlıq edib. Çıxışların ardınca yerli musiqiçilər və Azərbaycanın Əməkdar Artisti Tünzalə Ağayeva matəm və vətənpərvərlik mövzusunda mahnılar ifa ediblər. Sonra memorial kompleksi ərazisində Xocalı faciəsinin qurbanlarına həsr olunmuş xatirə lövhəsinin açılışı olub. Xatirə lövhəsində aşağıdakı sözlər yazılıb: “Bu xatirə abidəsi Azərbaycanın Xocalı şəhərinin qurbanlarına həsr edilir. 1992-ci ilin fevral ayının 25-dən 26-na keçən gecə güclü artilleriyadan və ağır hərbi texnikadan istifadə olunmaqla günahsız mülki şəxslərin, Xocalı şəhərinin 613 sakininin, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq və 70 ahi Xocalı sakininin həyatına son qoyulmuşdur. Azərbaycanlı qurbanların xatirəsinə ucaldılan bu abidə ilə biz zorakılığa, etnik təmizləməyə, irqçiliyə, dini və milli ayrı-seçkiliyə qarşı etirazımızı ifadə edir, sülh və humanizmin harmoniyasının təbliğini arzulayırıq”. Qeyd edək ki, 36 hektar ərazini əhatə edən Dobrava Memorial Parkında II Dünya müharibəsi zamanı həlak olan sloven, xorvat, bosniak və digər xalqlarının nümayəndələrinə, eləcə də sovet əsgərlərinə və keçmiş Yuqoslaviyanın bir çox yerlərində baş vermiş kütləvi edamlar və məzarlara həsr olunmuş simvolik xatirə abidələri Avropanın mədəni irsi kimi qorunur və təbliğ edilir. 2015-ci il oktyabrın 19-da Sloveniyanın Prezidenti Borut Pahor Dobrava Memorial Parkında ucaldılan ilk xatirə lövhəsinin açılış mərasimində iştirak edib. Dobrava Memorial Parkı Kompleksi mədəni irs nümunəsi kimi UNESCO tərəfindən qorunur.

27-29 iyun 2018-ci il tarixlərində Avropa Şurasının dəvəti ilə Avropa İttifaqı və Avropa Şurasının birgə həyata keçirdiyi “Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyəti Dialogu” adlı layihə çərçivəsində Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanovun və baş məsləhətçi, beynəlxalq əlaqələr, analitik təhlil və ekspertiza bölməsinin rəhbəri Toğrul Məmmədlinin Sloveniyanın paytaxtı Lyublana şəhərində olublar. Səfərin əsas məqsədi Azərbaycanın hökumət və qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələrini ictimai iştirakçılıqla bağlı qərarvermə prosesinə dair Sloveniyada mövcud olan təcrübə ilə tanışlıqdan ibarətdir. Səfər çərçivəsində Sloveniyanın dövlət rəsmiləri və qeyri-hökumət təşkilatları ilə görüşlər keçirilib.

05 sentyabr 2018-ci ildə Şura Katibliyinin beynəlxalq əlaqələr, analitik təhlil və ekspertiza bölməsinin rəhbəri Toğrul Məmmədli Polşanın Krinça şəhərində keçirilən İqtisadi Forumda iştirak etmişdir. Forumun ikinci günündə İpək Yolu boyunca ölkələrin əməkdaşlığı adlı paneldə çıxış edib.

08-10 noyabr 2018-ci il tarixdə Şura sədri Azay Quliyevin rəhbərliyi ilə Şuranın üç nəfərdən ibarət nümayəndə heyəti Türkiyə Respublikasına səfərdə olub. Nümayəndə heyəti səfər çərçivəsində 8 noyabr 2018-ci ildə Türkiyə Respublikası Vəqflər Baş İdarəsinin müdiri cənab Adnan Ertəmlə görüşüb. Nümayəndə heyətinin rəhbəri, Şura sədri Azay Quliyev Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti institutlarının fəaliyyəti, dövlətin qeyri-hökumət təşkilatlarına verdiyi dəstəyin forma və prinsipləri barədə geniş məlumat verib. A. Quliyev Türkiyə Respublikasının Vəqflər təcrübəsinin də olduqca maraqlı olması, bunun öyrənilməsi və ölkəmizdə də tətbiqinin faydalı olacağını bildirib. Türkiyə Respublikası Vəqflər Baş İdarəsinin müdiri cənab Adnan Ertəm Türkiyənin Vəqflərlə bağlı təcrübəsi barədə geniş məlumat verib. O, bu təcrübənin Azərbaycanla bölüşülməsində və bu istiqamətdə Şura ilə əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu bildirib. A. Ertəm əməkdaşlığın daha əsaslı şəkildə qurulması üçün Türkiyə Respublikası Vəqflər Baş İdarəsi ilə Şura arasında ayrıca Memorandumun imzalanmasını təklif edib. Görüşün nəticəsi olaraq gələcəkdə iki qurum arasında əlaqələrin davam etdirilməsi və əməkdaşlığa dair Memorandumun imzalanmasına hazırlıq məqsədilə birgə işçi qrupun yaradılması təklif olunub. 9 noyabr 2018-ci ildə Türkiyə Respublikası Xaricdə yaşayan Türklər və Əqrəba İcmaları İdarəsinin başqanı Abdullah Erenlə görüş keçirilib. Görüşdə iki dost və qardaş ölkənin ortaq maraqlarının müdafiəsi və bu istiqamətdə diaspor təşkilatlarının və qeyri-hökumət təşkilatlarının səylərinin birləşdirilməsi, birgə tədbirlərin və proqramların həyata keçirilməsi barədə geniş fikir mübadiləsi aparılıb. Noyabrın 9-da Türkiyə Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyinin Vətəndaş Cəmiyyəti Əlaqələri İdarəsində də görüş keçirilib. Vətəndaş Cəmiyyəti Əlaqələri İdarəsinin icraçı direktoru Erkan Kılıç nümayəndə heyətini salamlayaraq qurumun fəaliyyəti barədə geniş məlumat verib. Cənab Erkan Kılıç Şura ilə əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirərək iki dost və qardaş ölkənin ictimai sektorunun gücünün ortaq maraqlarımız üçün birləşdirilməsinin vacibliyini qeyd edib. Şura sədri Azay Quliyev rəhbərlik etdiyi qurumun fəaliyyəti, QHT-lərin fəaliyyətinin hüquqi əsasları, QHT-lərə dövlət dəstəyinin forma və mexanizmləri haqqında geniş məlumat verib. Eyni zamanda Türkiyə və Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti qurumları arasında əlaqələrin yaranmasında və inkişafında, Türkiyə-Azərbaycan QHT-lərinin forumunun təşkilində, təcrübə mübadiləsinin aparılmasında belə görüşlərin əhəmiyyəti vurğulanıb. Görüşün sonunda “Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası ilə Türkiyə Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi arasında Birgə Fəaliyyət və Əməkdaşlıq Haqqında Anlaşma Memorandumu” imzalanıb. Türkiyə Respublikasının Daxili İşlər naziri cənab Süleyman Soylu nümayəndə heyətini qəbul edib. Nümayəndə heyətini yüksək səviyyədə qəbul etdiyinə görə Süleyman Soyloya təşəkkürünü bildiren Şura sədri Azay Quliyev səfərin məqsədi, keçirilən görüşlər,

“Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası ilə Türkiyə Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi arasında Birgə Fəaliyyət və Əməkdaşlıq Haqqında Anlaşma Memorandumu” və bu sənəddən irəli gələn məsələlər barədə ətraflı məlumat verib. Nazir cənab Süleyman Soyly Azərbaycanla olan dostluq və qardaşlıq əlaqələrindən danışaraq iki qurum arasında Memorandumun imzalanmasını yüksək qiymətləndirib. O, həmçinin bu Memorandumda nəzərdə tutulan əməkdaşlıq məsələlərinin həyata keçirilməsinə hər cür dəstək verəcəyini bildirib. Azay Quliyev görüşdə Türkiyədə təhsil alan 17 mindən çox azərbaycanlı tələbənin qeydiyyat problemi ilə bağlı cənab Süleyman Soylyya müraciət edib və məsələnin həllinə kömək göstərilməsini xahiş edib. Bu barədə Azərbaycan Respublikasının Türkiyədəki səfirliyinin təhsil müşaviri Nəcimə Nəsimova müvafiq arayışı təqdim edib. Cənab Süleyman Soyly məsələyə dərhal reaksiya verərək Türkiyənin Miqrasiya İdarəsinə məsələnin tezliklə həll olunması ilə əlaqədar tapşırıqlarını verib. Nazir, bu məsələ ilə əlaqədar hər hansı çətinlik olacağı təqdirdə N.Nəsimovadan onu dərhal məlumatlandırmağı xahiş edib.

• Şüranın dəstəyi ilə yerli QHT-lərin iştirak etdiyi beynəlxalq tədbirlər

1. Qadın və Müasir Dünya Sosial Xeyriyyə Mərkəzi İctimai Birliyinin sədri Şirəliyeva Sədabə Zülfəli qızı 12 -23 mart 2018-ci il tarixdə ABŞ-ın Nyu-York şəhərində BMT-nin Baş Qərərgahında keçirilən “BMT-nin Qadın Statusu Komissiyasının 62-ci sessiyasında” iştirak edib. Bu sessiyada 170 üzv dövlətdən 4600 nümayəndə və 600-dən çox qeyri-hökumət təşkilatı iştirak etmişdir. Tədbirdə çıxış edən təşkilat sədri Azərbaycanda qadınların fəallığının və potensialının artırılması üçün davamlı olaraq milli qanunvericilik sistemində həyata keçirilən islahatlar və görülən işlər barədə məlumat verib.
2. “İntellekt” Elmi-Texniki İnkişafa Dəstək İctimai Birliyinin sədri Yasin Kərimov 9-13 aprel 2018-ci il tarixdə Moskva şəhərində keçirilən “Lomonosov 2018” XXV Beynəlxalq Elmi Konfransda iştirak edib. Moskva Dövlət Universitetinin Fundamental Kitabxanasında təşkil olunan konfransda ümumilikdə 2000 nəfərdən çox alim iştirak edib. Təşkilat sədri konfransda Ermənistanı -Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasəti nəticəsində dəyən zərər, ölkəmizdə ekoloji problemlər və onun həlli yolları haqqında geniş məruzə ilə çıxış edib.
3. Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqı İctimai Birliyinin sədri Müşviq Ələsgərli 5-7 iyun 2018-ci il tarixdə Portuqaliyanın Lissabon şəhərində keçirilən “Avropa ölkələrinin jurnalist təşkilatlarının illik toplantısı”nda iştirak edib. Tədbirdə təşkilat sədri Azərbaycanda ifadə azadlığı haqqında çıxış edib. İki gün davam edən tədbirdə Avropanın 41 ölkəsindən 75 nümayəndə və media qurumlarının təmsilçiləri iştirak edib.
4. Tərxis Olunmuş Hərbiçilərin Gəncləri Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri Emin Həsənlinin rəhbərliyi ilə QHT-lərdən ibarət nümayəndə heyəti (7 nəfər) 15-22 may 2018-ci il tarixdə İstanbul və Ankara şəhərlərində Azərbaycan və Türkiyə hərbyönümlü QHT-lərinin birgə əməkdaşlığını gücləndirmək məqsədilə təşkil olunan tədbirlərdə iştirak ediblər. Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərərgahında general-mayor Necdat Tuna Azərbaycan QHT nümayəndələrini qəbul edib və iki dövlətin hərbi tarixi haqqında məruzə edib. İştirakçılar Atatürkün dəfn olunduğu məqbərəni və Heydər Əliyevin adına parkı ziyarət ediblər.

5. Sahibkarlığa və Bazar İqtisadiyyatının İnkişafına Yardım Fondunun sədri Sabit Bağırov 17-19 iyul 2018-ci il tarixdə Gürcüstanın Tbilisi şəhərində keçirilən "Açıq Hökumət Qlobal Sammitin" adlı tədbirdə iştirak edib. Təşkilat sədri müxtəlif mövzularda planlaşdırılan 83 sessiyanın 14-də iştirak edib və Azərbaycanda Açıq Hökumətin Təşviqi ilə bağlı görülən işlər barədə çıxış edib.
6. "D.Əliyeva adına Azərbaycan Qadınlarının Hüquqlarının Müdafiə Cəmiyyəti" İctimai Birliyinin nümayəndəsi Dilərə Əfəndiyeva 17-21 iyul 2018-ci il tarixdə Gürcüstanın Tbilisi şəhərində "Ermənistan-Azərbaycan Vətəndaş Sülh Platforması"nın Gürcüstanda qeydiyyatına alınması ilə bağlı təşkil olunan tədbirdə iştirak edib. Səfərin çərçivəsində Gürcüstanda vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri ilə görüşlər keçirilib.
7. "Qan Donorları Assosiasiyası" İctimai Birliyinin sədri Fuad Əsgərov 23-26 avqust 2018-ci il tarixdə Portuqaliyanın Aveiro şəhərində keçirilən "Beynəlxalq Qan Donorlarının 18-ci Dünya Forumu"nda iştirak edib. Sədr təşkilatın son illər ərzində Azərbaycanda gördüyü işlər barədə məruzə edib. Forumda növbəti ildə bu formatda tədbirin Bakıda keçirilməsi qərarı qəbul edilib.
8. Azərbaycan Gənclərinin Avropaya İntegrasiyası Təşkilatı İctimai Birliyinin nümayəndəsi Tokay Əhmədov 29.08.2018-08.09.2018 tarixdə Estoniyanın Tartu şəhərində keçirilən "Regional İnkişaf və İnnovasiya" adlı təhsil proqramında iştirak edib.
9. Azərbaycan Mətbuat Şurası ictimai birliyinin nümayəndəsi Azər Həsərət 11-13 sentyabr 2018-ci il tarixlərində ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosunun təşkil etdiyi tədbirdə iştirak edib. Tədbirdə Azər Həsərət, Sahib Məmmədov və Yeganə Hacıyeva Ermənistanın işğalçılıq siyasəti, qaçqın və məcburi köçkünlər, söz və mətbuat azadlığı, fundamental hüquqlar, ayrı-seçkilik, Ermənistanın işğal etdiyi ərazilərə əhalinin qeyri-qanuni köçürülməsi və s. mövzularda məruzə ilə çıxış ediblər.
10. Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqasının sədri Sahib Məmmədov 16-19 sentyabr 2018-ci il tarixlərində Polşanın Varşava şəhərində keçirilən "ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosu"nun təşkil etdiyi tədbirdə iştirak edib.
11. "D.Əliyeva adına Azərbaycan Qadınlarının Hüquqlarının Müdafiə Cəmiyyəti" İctimai Birliyinin nümayəndəsi Yeganə Hacıyeva 16-19 sentyabr 2018-ci il tarixlərində Polşanın Varşava şəhərində keçirilən "ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosu"nun təşkil etdiyi tədbirdə iştirak edib.
12. Azərbaycan-Slavyan Gəncləri Assosiasiyasının nümayəndəsi Səbuhi Abbasov 07-10 oktyabr 2018-ci ildə Avstriyanın Vyana şəhərində "İnsan hüquqları birgə sülh şəraitində yaşayış və təhlükəsizliyin ATƏT regionunda təhsil vasitəsilə təbliği" mövzusunda ATƏT-in insan ölçüsü üzrə üçüncü əlavə görüşündə iştirak edib. Tədbirdə Azərbaycanda QHT-lərin fəaliyyəti və internet media sahəsində aparılan uğurlu işlərlə bağlı məruzə ilə çıxış edib.
13. "Azərbaycan Demokratik Jurnalistlər Liqası" ictimai birliyinin sədri Yadigar Məmmədli 10-13 oktyabr 2018-ci ildə Finlandiyanın Helsinki şəhərində keçirilən "Avropa Mətbuat Şuraları Alyansının illik toplantısı" adlı tədbirdə iştirak edib. Tədbirdə Azərbaycanda söz və mətbuat azadlığına dövlətin qayğısı, maliyyə yardımları və s. mövzuda məruzə ilə çıxış edib.
14. "Avropa Hüquqşünas Tələbələr Assosiasiyası – Bakı" İctimai Birliyinin sədri Nigar Axundova 11-18 noyabr 2018-ci ildə Xorvatiyanın Opatiya şəhərində keçirilən "Avropa Hüquqşünaslar Assosiasiyasının Beynəlxalq Şura Toplantısı"nda iştirak edib. Toplantıda təşkilatın Azərbaycandakı fəaliyyəti barədə çıxış edib.

15. İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzi İctimai Birliyinin sədri Vüqar Bayramov 21-24 noyabr 2018-ci ildə İndoneziyanın Bali şəhərində keçirilən “Asiya Ölkələrinin Beyin Mərkəzləri” sammitində iştirak edib. Tədbirdə Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti və beyin mərkəzləri ilə bağlı aparılan işlər barədə çıxış edib, həmçinin dünyanın nüfuzlu beyin mərkəzlərinin müsbət təcrübələri öyrənilib.

Yekun

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası 2018-ci ildə Azərbaycan Respublikasının qeyri-hökumət təşkilatlarına dövlət dəstəyi Konsepsiyasından irəli gələn məsələlərin həlli istiqamətində fəaliyyət göstərməklə ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətinin möhkəmləndirilməsi işinə öz töhfəsini vermişdir. Növbəti illərdə Şura, milli QHT-lərin idarəçilik təcrübəsinin zənginləşdirilməsini, habelə QHT-lərdə səmərəli idarəçilik verdişlərinin formalaşdırılması, elektron xidmətlərin tam şəkildə təkmilləşdirilməsi, yeni elektron resursların yaradılması, QHT sektorunun inkişafına yönəlik layihə və proqramların hazırlanması və onların həyata keçirilməsi, beynəlxalq təşkilatlar və xarici QHT-lərlə əməkdaşlığın gücləndirilməsi, QHT-lərin ictimai nəzarət funksiyalarının gücləndirilməsi və digər bu kimi vacib məsələlərin reallaşdırılmasını nəzərdə tutur.